

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่าน โดยการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาฏพิทยาคม ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษต่างประเทศระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ
3. แบบฝึกทักษะการอ่าน
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. การเรียนแบบร่วมมือ
6. การเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD
7. ความพึงพอใจ
8. บริบทโรงเรียนนาฏพิทยาคม
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 ข : 19)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่าน ออกเสียงข้อความ ข่าว โฆษณา นิทาน และบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน เลือกรระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้เคียง สถานการณ์ ข่าวเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง และคำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือตอบรับ และปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว /เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว /เหตุการณ์ /เรื่อง /ประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ /แก่นสาระ

หัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง /ข่าว /เหตุการณ์ /สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ

เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล /ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง /สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาชุมชน และสังคม

ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น /ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ /ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่ /ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ โรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย สมบัติอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ ๒,๑๐๐-๒,๒๕๐ คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ค. 1.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และ คำอธิบายที่ฟังและอ่าน	<p>คำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบาย ในการ ประคิษฐ์ การบอกทิศทาง ป้ายประกาศต่างๆการใช้ อุปกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - Passive Voice ที่ใช้ใน โครงสร้างประโยคง่าย ๆ เช่น is/are + past participle - คำสันธาน (conjunction) เช่น and/ but/ or/ before/ after/ because etc. - ตัวเชื่อม (connective words) เช่น First,... Second,... Third,... Fourth,... Next,... Then,... Finally,... etc.
	2. อ่านออกเสียงข้อความ ข่าวโฆษณา และบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตาม หลักการอ่าน	<p>ข้อความ ข่าว โฆษณา และบทร้อยกรอง การใช้พจนานุกรมหลักการอ่านออกเสียง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การออกเสียงพยัญชนะต้นคำและพยัญชนะท้ายคำ สระเสียงสั้น สระเสียงยาว สระประสม - การออกเสียงเน้นหนัก-เบา ในคำและกลุ่มคำ - การออกเสียงตามระดับเสียงสูง-ต่ำ ในประโยค - การออกเสียงเชื่อม โยงในข้อความ - การแบ่งวรรคตอนในการอ่าน - การอ่านบทร้อยกรองตามจังหวะ
	3. ระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ ความเรียงรูปแบบต่างๆ ให้ สัมพันธ์กับประโยค และ ข้อความที่ฟังหรืออ่าน	<p>ประโยค ข้อความ และความหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลา ว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทาง ท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นวงคำศัพท์สะสมประมาณ ๑,๔๐๐-๑,๕๕๐ คำ (คำศัพท์ ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม) การตีความ/ถ่าย</p>

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<p>โอนข้อมูลให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง เช่น สัญลักษณ์ เครื่องหมาย กราฟ แผนภูมิ ตาราง ภาพสัตว์ สิ่งของ บุคคล สถานที่ต่างๆ โดยใช้ Comparison of adjectives/ adverbs/ Contrast : but, although/ Quantity words เช่น many/ much/ a lot of/ lots of/ some/ any /a few/ few/ a little/ little etc.</p>
	<p>4. เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียด สนับสนุน และแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และอ่านจากสื่อประเภท ต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผล และยกตัวอย่างประกอบ</p>	<p>การจับใจความสำคัญ เช่น หัวข้อเรื่อง ใจความ สำคัญ รายละเอียดสนับสนุน จากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ตคำถามเกี่ยวกับ ใจความสำคัญของเรื่อง เช่น ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ใช่หรือไม่</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yes/No Question - Wh-Question - Or-Question etc. <p>ประโยคที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น การให้ เหตุผลและการยกตัวอย่าง เช่น I think.../ I feel.../I believe.../ I agree/disagree.../ I don't believe.../I have no idea...</p> <ul style="list-style-type: none"> - if clauses - so...that/such...that - คำสันธาน (conjunctions) and/ but/ or/ because/ so/ before/ after etc. - Infinitive pronouns :some/ any/ someone/ anyone/ everyone/ one/ ones etc. - Tenses : present simple/ present continuous/ present perfect/ past simple/ future tense etc. - Simple sentence/ Compound sentence/ Complex

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ต. 1.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม. 3	1. ใช้คำขอร้อง ให้คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายอย่างเหมาะสม	คำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบาย ที่มีขั้นตอนซับซ้อน
	2. พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆอย่างเหมาะสม	ภาษาที่ใช้ในการแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆ เช่น Please.../..., please./ I'd like.../ I need.../ May/Can/Could...?/ Yes,../Please do./ Certainly./Yes, of course./ Sure./ Go right ahead./ Need some help?/ What can I do to help?/ Would you like any help?/ I'm afraid.../ I'm sorry, but.../Sorry, but... etc.
	3. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม	คำศัพท์ ลํานวน ประโยค และข้อความที่ใช้ในการขอและให้ข้อมูล อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่าน
	4. พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม	ภาษาที่ใช้ในการแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น และให้เหตุผลประกอบ เช่น ชอบ ไม่ชอบ ดีใจ เสียใจมีความสุข เศร้า หิว รสชาติ สวย น่าเกลียด เสียใจดี ไม่ดี จากข่าว เหตุการณ์ สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น Nice./ Very nice./ Well done!/ Congratulations on.....etc.

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ต 1.3

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ / เรื่อง/ ประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	การบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม เช่น การเดินทาง การรับประทานอาหาร การเล่นกีฬา/ดนตรี การฟังเพลง การอ่านหนังสือ การท่องเที่ยว การศึกษา สภาพสังคม เศรษฐกิจ
	2. พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	การจับใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่อง การวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ เช่น ประสบการณ์ เหตุการณ์สถานการณ์ต่างๆ ภาพยนตร์ กีฬา ดนตรี เพลง
	3. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ	การแสดงความคิดเห็น และการให้เหตุผล ประกอบเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์และเหตุการณ์

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ต 2.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และ กิริยาท่าทาง เหมาะกับบุคคล และโอกาสตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	การเลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางในการสนทนา ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เช่น การขอบุคคล ขอโทษ การชมเชย การใช้สีหน้าท่าทางประกอบ การพูดขณะแนะนำตนเอง การสัมผัสมือ การโบกมือ การแสดงความ รู้สึกชอบ/ไม่ชอบ การกล่าวอวยพรการแสดงอาการตอบรับหรือปฏิเสธ
	2. อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา	ชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา
	3. เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษา และวัฒนธรรมตามความสนใจ	กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม เช่น การเล่นเกมการร้องเพลง การเล่นกีฬา บทบาทสมมุติ วันขอบุคคลพระเจ้า วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่ วันวาเลนไทน์

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตารางที่ 5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ต 2.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประ โยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตามโครงสร้าง ประ โยคของภาษาต่างประเทศ และภาษาไทย	การเปรียบเทียบและการอธิบายความเหมือน/ ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประ โยค ชนิดต่างๆของเจ้าของภาษากับของไทย การ ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการลำดับคำ ตามโครงสร้างประ โยคของภาษาต่างประเทศ และภาษาไทย
	การเปรียบเทียบและการอธิบาย ความเหมือน/ความแตกต่าง ระหว่างการออกเสียงประ โยค ชนิดต่าง ๆ ของเจ้าของภาษากับ ของไทย การใช้เครื่องหมายวรรค ตอนและการลำดับคำตาม โครงสร้างประ โยคของ ภาษาต่างประเทศและภาษาไทย	การเปรียบเทียบและการอธิบายความเหมือน และความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย การนำวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาไปใช้
	2. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง ชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษากับของไทย และ นำไปใช้อย่างเหมาะสม	

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการ เรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตารางที่ 6 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ต 3.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. ค้นคว้า รวบรวม และสรุป ข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่ง เรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด และการเขียน	การค้นคว้า การรวบรวม การสรุป และการ นำเสนอข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ตารางที่ 7 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ต 4.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้น ในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	การใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การ ประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตารางที่ 8 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐาน ต 4.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ	การใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/การค้นคว้าความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
	2. เผยแพร่ /ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ	การใช้ภาษาต่างประเทศในการเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เช่น การทำหนังสือเล่มเล็กแนะนำโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น การทำแผ่นปลิว ป้ายคำขวัญ คำเชิญชวนแนะนำ โรงเรียนและสถานที่สำคัญในชุมชนและท้องถิ่น การนำเสนอข้อมูลข่าวสารในโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่นเป็นภาษาอังกฤษ

สรุปได้ว่าหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาฏพิทยาคม ซึ่งเน้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดมรดกประสบการณ์ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จนบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพราะเป็นแม่แบบของการดำเนินงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งผู้วิจัยได้นำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนนาฏพิทยาคม มาเป็นกรอบในการออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมในบทเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ทักษะการอ่าน เป็นทักษะ 1 ใน 4 ทักษะสำหรับนักเรียน เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสในการใช้ทักษะการฟัง การพูด และการเขียนน้อยกว่าการอ่าน ทักษะการอ่านมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ เช่น การอ่านตำราเรียน บทความ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ป้ายประกาศต่าง ๆ ซึ่งล้วนเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน ที่ครูต้องฝึกให้นักเรียนทำความเข้าใจ

และสังเคราะห์ข้อมูล โดยโยงความคิดรวบยอดจากประสบการณ์ไปยังเรื่องที่ย่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านแล้วสามารถสื่อสารต่อไปได้ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอ ความสำคัญของการอ่าน ความหมาย ความเข้าใจในการอ่าน รูปแบบและกิจกรรมการสอนอ่าน ดังนี้

1. ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ในหลายทัศนะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วรรณิ โสภประยูร (2542 : 127-128) ได้ให้นิยามความมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในชีวิต การอ่านแต่ละครั้ง จะมีความมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป ถ้าผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งไว้ จุดมุ่งหมายของการอ่านมีดังนี้

1. การอ่านเพื่อค้นหาความรู้เพิ่มเติม เช่น อ่านตำรา อ่านสารคดี
2. การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านนวนิยาย อ่านการ์ตูน อ่านวรรณคดี
3. การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือประเภทชวน

หัวต่าง ๆ

4. การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดี อ่านประวัติศาสตร์
5. อ่านเพื่อวิเคราะห์ วิจัย จากข้อมูลที่ได้ เช่น อ่านข่าว
6. การอ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นของจริง

เช่น การอ่านคำโฆษณาต่าง ๆ

7. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น อ่านบทความใน

วารสาร

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546 : 90-92) ได้อธิบายถึงความมุ่งหมายของการอ่านไว้

ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้อย่างไรก็ตามเราต้องการให้ความรู้ของตนเองเจริญงอกงามขยายขอบเขตออกไปจากที่มีอยู่เดิม ต้องการรับรู้ในสิ่งที่เป็นปัญหาไม่เข้าใจต่าง ๆ การอ่านจึงเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการแขนงต่าง ๆ เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา เพื่อเข้าใจผู้อื่น เข้าใจตนเองดีขึ้น เพื่อรู้ความเป็นไปในโลกสถานที่ที่ห่างไกล คนที่แปลกพันธุ์และวัฒนธรรมที่ห่างออกไป เพื่อเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ของตนและเพื่อทราบข่าว ความเคลื่อนไหวของสังคมที่ตนอยู่

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะ ได้แก่ บทความบทความวิจารณ์ วิจัยต่าง ๆ จะช่วยให้ทรรศนะของผู้อ่านกว้างขวางขึ้น การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดลำดับขั้นแนวความคิดของผู้เขียน พิจารณาเหตุผลและแรงจูงใจในการเขียนเรื่องนั้น ๆ ขึ้นเป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. อ่านเพื่อความบันเทิง สภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อจิตใจ อารมณ์และร่างกายของมนุษย์เป็นอันมาก บางครั้งทำให้เกิดความเบื่อหน่าย การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระที่ไม่เป็นวิชาการ จะช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับความรู้ ความคิด ได้มีความสุขกับความไพเราะของภาษา ได้หัวเราะ ได้สนุก เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ดังเคย

4. อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ มนุษย์เราต้องการตามธรรมชาติ คือ ต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ต้องการมีหน้าที่ตามีคนนับถือ ในสังคม ต้องการความสำเร็จในชีวิต ซึ่งในชีวิตจริงทุกคนจะสมปรารถนาทุกประการ การอ่านจะช่วยชดเชยให้ได้ การอาศัยหนังสือเพื่อวัตถุประสงค์นี้ เป็นประโยชน์ดีกว่าไปหาวิธีการชดเชยวิธีอื่น ผู้อ่านมักใช้หนังสือเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาของตนเพื่อสร้างบุคลิกภาพ ขยายขอบเขตของความสนใจในสิ่งใหม่ หางานอดิเรกใหม่ ๆ เตรียมตัวหาเหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อเสนอแนะของตนหรือหาข้อโต้แย้งที่มีเหตุผล เพื่อแสดงความคิดเห็น คัดค้าน เพื่อสนองอารมณ์บางอย่างในขณะนั้น หรือสร้างอารมณ์ที่ต้องการ บางครั้งก็อยากรู้เรื่องใหม่ แนวทางใหม่ เพื่อเข้าใจตนเอง และปรับตัวให้เข้ากับวิธีการดำรงชีวิต

อัมพร สุขเกษม และบรรพต ศิริชัย (2545 : 2-3) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ ความรู้ที่ได้จากการอ่านมีหลายประการ แตกแต่ประเภทของหนังสือ และความรู้เหล่านั้นจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง เช่น ความรู้ ทางสังคม ความรู้ทางธรรมะ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ความรู้ทางเทคโนโลยี เป็นต้น ความรู้เหล่านี้ จะช่วยให้ผู้อ่านป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ช่วยในการดำรงชีวิต ช่วยส่งเสริมพัฒนาอาชีพ และยังช่วยให้ดำรงตนในสังคมได้อย่างปกติสุขอีกด้วย การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของการศึกษาหาความรู้

2. การอ่านเพื่อพัฒนาความคิด ผู้เขียนจะถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ลงไปในงานเขียนนั้น ๆ เมื่อผู้อ่านได้อ่านงานเขียนก็จะ ได้ความคิดแล้วนำความคิดนั้นพิจารณาทบทวนต่อไป ทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ในเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งช่วย

พัฒนาจิตใจให้เป็นผู้มีคุณธรรม และจริยธรรม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม การอ่านจึงเป็นการพัฒนาปัญญาความคิดของผู้อ่าน

3. อ่านเพื่อความบันเทิง มีงานเขียนจำนวนที่ผู้เขียน เขียนขึ้นเพื่อสร้างความสุขให้ผู้อ่าน ผู้อ่านจะได้รับความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เช่น บทกวี เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น การอ่านหนังสือประเภทนี้จึงเป็นการสร้างความสุขวิธีหนึ่ง

4. อ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจเพื่อนมนุษย์ งานเขียนเป็นผลงานที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตของมนุษย์ วรรณคดี นวนิยาย และเรื่องสั้น จะทำให้ผู้อ่านรู้จักธรรมชาติและพฤติกรรมของมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น การรู้จักธรรมชาติมนุษย์ทำให้เรามองเพื่อนมนุษย์ และแสดงออกด้วยความเห็นใจ เข้าใจ การอ่านจึงเป็นการเพิ่มพูนความเข้าใจเพื่อนมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

5. อ่านเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ การอ่านจะช่วยพัฒนาผู้อ่าน ทำให้เป็นผู้รอบรู้เพิ่มความมั่นใจแก่ตนเอง มีความคิดกว้างขวาง และทันสมัย สามารถแก้ไขปัญหา และตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง จะเห็นได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านถูกกำหนดตามความต้องการของผู้อ่าน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความเพลิดเพลิน เพื่อเป็นการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ แสดงถึงศักยภาพของตนเองในด้านการอ่าน

สมพร จารุณี (2549 : 46) ได้สรุปเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการอ่านว่า การตั้งคำถามแบบเปิดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นวิธีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ดี เวลาอ่านเรื่องอะไรก็ตาม ควรพยายามแปลงหัวเรื่องเป็นคำถามให้คิดเป็นนิสัย บางคนอาจเขียนคำถามไว้ข้าง ๆ หัวข้อเรื่อง การตั้งคำถามก่อนการอ่านในลักษณะเช่นนี้ นอกจากช่วยให้เราอ่านเรื่องอย่างมีจุดมุ่งหมาย

กูดแมน (Goodman. 1995 : 5-11) กล่าวว่า การอ่านคือเกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psychological Linguistic) ซึ่งข้อความจะมีตัวชี้แนะให้ผู้อ่านเลือกเพื่อเดาความหมายของเนื้อหาทั้งหมด กระบวนการทั้งหมดนี้ต้องผ่านกระบวนการทางสมอง ในขณะที่สมองรับรู้ตัวอักษรจะมีการใช้ความคิดคาดการณ์โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

เอสคี (Eskey. 1979 : 6-7) ได้ให้ความหมายของการอ่านพอสรุปได้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่สมองจะทำหน้าที่ทั้งหมดในการตีความของข้อความที่อ่าน โดยสมองจะเริ่มทำงานเมื่อตาของผู้อ่านรับข้อมูลที่ได้จากการอ่าน แล้วนำความรู้เดิมที่สะสมไว้ในสมองมาช่วยในการตีความข้อมูลที่อ่าน ซึ่งข้อมูลใหม่ที่ได้จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของความรู้

ในเรื่องดังกล่าวที่เพิ่มเติมขึ้น และสามารถนำมาใช้ในคราวต่อ ๆ ไป ในกระบวนการดังกล่าวนี้
สมองของผู้อ่านจะอาศัยตัวแนะนำปรากฏในข้อความในปริมาณน้อยที่สุดมาช่วยในการ
ตีความหมายของสิ่งที่อ่าน

สรุปการอ่าน เป็น กระบวนการแปลความ เข้าใจความหมายหรือสัญลักษณ์
ของตัวอักษร โดยผ่านกระบวนการคิดของสมอง เพื่อให้เข้าใจและรับรู้สิ่งที่ผู้เขียนต้องการ
ถ่ายทอดมาสู่ผู้อ่าน ซึ่งการอ่านจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและ
ประสบการณ์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

2. ความสำคัญของการอ่าน

การอ่าน เป็นทักษะที่มีความจำเป็นมากที่สุดในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทักษะ
หนึ่งผู้ที่มีความสามารถในการอ่านมักจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน
เสมอ เพราะการอ่านได้และอ่านเป็นจะช่วยให้อ่านได้ข้อมูลและความรู้และขยายความคิดให้
กว้างขวางกลายเป็นคนฉลาดรอบรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วย
ตนเอง อีกทั้งสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งการ
อ่านยังเป็นทักษะที่ผู้เรียนได้ใช้ตลอดเวลาและทำให้มีความสามารถที่จะเพิ่มพูนความรู้ด้วย
ตนเอง ได้นอกจากนั้นการอ่านยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษานั้น รวมทั้ง
วิถีทางความคิดและความสามารถสร้างสรรค์ด้านต่าง ๆ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวไว้
ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2531 ก : 917) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นสื่อ
ความหมายที่ถ่ายทอดความคิด ความรู้จากผู้เขียน ถึงผู้อ่าน การอ่านลักษณะนี้เรียกว่า อ่านเป็น
ผู้อ่านย่อมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน โดยอ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านได้
ด้วย

นภคกุล จันทรพีญ (2542 : 73) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ
การแปลความหมายของตัวอักษร เครื่องหมายสัญลักษณ์ เครื่องสื่อความต่าง ๆ ที่ปรากฏแก่ตา
ออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจเชิงสื่อสาร แล้วผู้อ่านสามารถนำความคิด ความเข้าใจนั้นไปใช้
ประโยชน์ได้ต่อไป

บันลือ พุฒกะวัน (2538 : 2) กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า การอ่าน
หมายถึง การแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูด สื่อความหมาย ถ่ายทอดความคิด ความรู้จาก
ผู้เขียน ถึงผู้อ่าน ทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความและพัฒนาการคิด

เปลื้อง ณ นคร (2538 : 12) ให้ความหมายของการอ่านว่า หมายถึง การถ่ายทอดความคิดจากหนังสือของผู้ประพันธ์ไปยังผู้อ่าน ผู้ประพันธ์ต้องการให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิด ความรู้สึกของตน สามารถตีความของหนังสือได้

วรรณิ โสมประยูร (2542 : 121) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

รัฐจิตร แก้วจำปา (2544 : 10) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือการรับสารโดยมีหนังสือเป็นสื่อ ซึ่งผู้รับสารจะต้องคิดพิจารณาทำความเข้าใจตามตัวหนังสือที่ผู้สื่อเขียน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 121) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า ลักษณะของกระบวนการเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคข้อความและเรื่องราวของสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

สำออง ดำเนินสวัสดิ์ และคณะ (2546 : 87) ให้ความหมายไว้ว่า การอ่าน คือการสื่อสารอย่างหนึ่งเป็นทั้งการส่งสาร และการรับสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 87) ให้ความหมายของการอ่าน ดังนี้ การอ่านที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของกระบวนการ หมายถึง ลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวของสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

ธัญญา เรื่องแก้ว (2549 : 73) สรุปไว้ว่า การอ่าน เป็นสื่อที่มีความหมายและความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน ช่วยให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญาและผลกดันให้สังคมเจริญก้าวหน้าไปรวดเร็วยิ่งขึ้น

คาร์เรล (Carrell. 1983 : 553) กล่าวว่า การเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษนั้นการอ่านถือเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดในบรรดาที่ทักษะได้แก่ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน และสำหรับการเรียนในระดับสูง ความสามารถในการอ่านด้วยอัตราเร็วและความเข้าใจดีนั้นมีความสำคัญเท่ากับทักษะพูด

ดิลินอร์ (Diliner. 1982 : 15) กล่าวว่าผู้ที่เรียนภาษาต่างประเทศอาจจะไม่สามารถประสบความสำเร็จในการพูด ถ้าไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนกับเจ้าของภาษาบ่อย ๆ แต่การ

อ่านนั้นไม่ต้องอาศัยโอกาสในการพบปะกับผู้ที่เป็นเจ้าของภาษา แต่อาศัยเพียงแต่บทอ่านและผู้อ่านเท่านั้นและเมื่อมีการตื่นตัวทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น จึงมีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านนี้โดยการศึกษาจากตำราและเอกสาร ซึ่งส่วนใหญ่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นทักษะที่สำคัญที่สุดคือทักษะการอ่าน

จากความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การอ่านมีคุณค่าต่อชีวิตของมนุษย์ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การอ่านเป็นการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ทำให้มนุษย์เกิดความรู้ ทักษะต่าง ๆ และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาอาชีพได้ การอ่านช่วยเสริมให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ มีบุคลิกภาพที่ดี ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การอ่านทำให้ผู้อ่านเป็นบุคคลที่ทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์ ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและปัญหาส่วนตัวได้ อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์

3. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้ถือว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญยิ่งของการอ่านซึ่งการที่จะให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีกลวิธีในการสอนอ่านที่ดีสำหรับให้ผู้อ่านได้ฝึกพัฒนา มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ทัศนะในเรื่องเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านและองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller. 1990 : 235) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านจัดเป็นกระบวนการสร้างความเข้าใจในสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนความคิดของผู้เขียน โดยผู้อ่านต้องใช้ประสบการณ์เดิมที่ตนมีอยู่มาปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอในบทอ่าน

จอห์นสัน และบาร์เร็ตต์ (Johnson & Barrett. 1981 : 27) กล่าวว่า การที่จะเข้าใจสิ่งที่อ่านได้นั้น ควรได้รับการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างคำที่ปรากฏในประโยค ย่อหน้าและความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและสิ่งที่ผู้อ่านรู้แล้วที่มีอยู่ในข้อความที่เขียนหรือประสบการณ์เดิม

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน เป็นความสามารถในการตีความหมายจากเรื่องที่อ่านซึ่งต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ความรู้จากสำนวนประโยคต่าง ๆ และความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน นอกจากนี้ยังต้องอาศัยความสามารถในการพิจารณาพิเคราะห์ และไตร่ตรองเพื่อหาข้อสรุปให้เป็นไปตามแนวความคิดของผู้เขียน

4. องค์ประกอบของการอ่าน

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

คามินุยและซิมมอนส์ (Kamenui and Simmons. 1990 : 319) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ

1. ผู้อ่าน (Reader) ต้องมีความรู้พื้นฐานในสิ่งที่อ่าน (Background knowledge) รวมถึงมีความรู้ทางทักษะในการอ่าน (Component skill knowledge) และแรงจูงใจ (Motivation)

2. บทอ่าน (Text) อาจมีลักษณะเป็นการควบคุม โดยตรงจากผู้สอน ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกบทอ่านที่มีคุณภาพ ความยาวที่เหมาะสมต่อการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ หรืออาจแต่งขึ้นเองเป็นเรื่องสั้น ๆ ก็ได้

3. ภาระงาน (Task) จะมีลักษณะเฉพาะ ตามความต้องการของจุดประสงค์ของบทเรียนและมีกิจกรรมที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจแล้วแสดงการได้ตอบได้

4. กลยุทธ์ (Strategies) ผู้อ่านสามารถทำบทอ่านให้ง่ายขึ้น และทำความเข้าใจกับบทอ่านและภาระงานที่หลากหลายได้

มิลเลอร์ (Miller. 1990 : 327) กล่าวถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับผู้อ่านในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีดังนี้

1. ความรู้เดิมของผู้อ่าน
2. ความสนใจในการอ่าน
3. จุดประสงค์ในการอ่าน
4. ความสามารถในการสะกดคำ

ทักษะเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้อ่านคือ

1. ความยากของคำที่ใช้
2. ลำดับประโยคที่ใช้
3. ความยาวของบทอ่าน
4. รูปแบบของการอ่าน

วิลเลียมส์ (Williams. 1986 : 313) ได้กล่าวว่าการอ่านที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ในระบบการเขียน (Knowledge of the Writing System) ด้านการสะกดคำและการอ่านออกเสียง เพราะจะช่วยให้เข้าใจและจำคำในภาษาได้

2. ความรู้ในเรื่องภาษา (Knowledge of the Language) คือ ความรู้เรื่องรูปแบบของคำการเรียบเรียงคำ โครงสร้างและไวยากรณ์ภาษา

3. ความสามารถในการตีความ (Ability of Interpretation) คือ ความสามารถในการเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน วิธีการเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความที่ต่อเนื่องและความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค สามารถตีความหมายที่ผู้เขียนต้องการได้

4. ความรู้รอบตัว (Knowledge of the World) ผู้อ่านต้องทราบว่าตนกำลังทำอะไร อ่านเพื่ออะไร และจะเลือกวิธีการอ่านอย่างไรให้เหมาะสม

สมุทรร เช่นเขาวนิช (2549 : 15) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงความจำเป็นที่ต้องการใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงก็ทำได้ไม่ยาก

2. สามารถจับใจความสำคัญได้ สามารถแยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่าอะไรบ้างที่ควรสนใจเป็นพิเศษหรือตัดทิ้งไปได้

3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญ

4. หรือถึกซึ่งมกน้อยเพียงใด

5. สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

6. สามารถใช้วิจารณ์ญาณของตนเองพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือ การอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง และเป็นระบบไม่สับสน

7. สามารถถ่ายโอนหรือประสมประสานความรู้สึกที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจประกอบด้วย องค์ประกอบผู้อ่านต้องมีความรู้พื้นฐานในสิ่งที่อ่านรวมถึงมีความรู้ทางทักษะในการอ่านและแรงจูงใจ บทอ่านอาจมีลักษณะเป็นการควบคุมโดยตรงจากผู้สอน ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกบท

อ่านที่มีคุณภาพ ความยาวที่เหมาะสมต่อการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจภาระงาน จะมีลักษณะเฉพาะ ตามความต้องการของจุดประสงค์ของบทเรียนและมีกิจกรรมที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจแล้วแสดงการโต้ตอบได้กลยุทธ์ ผู้อ่านสามารถทำบทอ่านให้ง่ายขึ้น และทำความเข้าใจกับบทอ่านและภาระงานที่หลากหลายสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้อ่านที่ส่งผลต่อความเข้าใจในสิ่งที่อ่านความยากของคำลำดับประโยคความยาวของบทอ่านรูปแบบของการอ่านล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านของผู้อ่านทั้งสิ้น ซึ่งการที่จะพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน หรือการสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมแก่นักเรียนนั้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงทั้งสิ้น

5. ประเภทของการอ่าน

การอ่านนั้นมีหลายวิธี ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการอ่านและลักษณะของวัตถุประสงค์การอ่านเป็นหลัก เพราะวัตถุประสงค์การอ่านขึ้นเดียวกันอาจอ่านได้หลายวิธี ในที่นี้นักการศึกษาได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2542 ก : 1) ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเพื่อสำรวจ (Survey) ในสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่ เช่น การอ่านหัวข้อเรื่อง สารบัญ
2. การอ่านเพื่อจับใจความ (Skimming) ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องอะไร ประเภทใด มีลักษณะอย่างไร
3. การอ่านเพื่อให้ได้รายละเอียด (Scanning) เป็นการอ่านเพื่อให้ได้เรื่องราวและรายละเอียดในบางอย่าง และมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน
4. การอ่านเพื่อความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการอ่านเพื่อให้ได้เนื้อหาของเรื่องและมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ สามารถตอบคำถามและเล่าเรื่องราวของสิ่งที่อ่านได้

สมุทร เชนเชวนิช (2549 : 90) ได้แบ่งการอ่านออกเป็น 2 ประเภท ได้แบ่งประเภท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การอ่านเพื่อการศึกษา (Work-study reading) เป็นการอ่านที่ต้องการความเร็วสูงพอประมาณ การอ่านแบบนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือต้องการอ่านเพื่อให้ได้ครอบคลุมเนื้อหามากที่สุด เก็บใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นการอ่านจึงจำเป็นต้องพิจารณาคำศัพท์ และความหมายของคำที่พบให้ละเอียดถี่ถ้วน นอกจากจะต้องรู้ความหมายเฉพาะคำศัพท์นั้น ๆ แล้วควรจะต้องรู้ความหมาย

แผ่ หรือความหมายตามนัยประวัติ (Connection) ของคำนั้น ๆ อีกด้วยเพื่อจะได้เข้าใจข้อความที่อ่าน ได้ชัดเจน

2. การอ่านเพื่อการพักผ่อนและความบันเทิง (Recreation reading) ซึ่งเป็น การอ่านเพื่อความรื่นรมย์เป็นส่วนตัว หรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจเป็นส่วนใหญ่ เช่น การอ่านนวนิยาย เรื่องสั้นหรือหนังสือพิมพ์ที่ไม่มีคำศัพท์เฉพาะมากมายนัก การอ่านชนิดนี้จึงมักไม่ ต้องการความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากนัก การอ่านจะใช้ความเร็วหรือช้าอย่างไรก็ได้ สุดแล้วแต่ความพึงพอใจของผู้อ่านเป็นสำคัญ หากชอบตอนไหนมากอยากจะทำกลับมาอ่านซ้ำก็สามารถทำได้ ซึ่ง การอ่านประเภทนี้จึงอ่านได้เร็วกว่าประเภทแรก

กฤษยา แสงเดช (2545 : 98) แบ่งการอ่านออกเป็น 3 ประเภท โดยยึดจุดมุ่งหมายของการอ่านเป็นสำคัญ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. อ่านเพื่อบันเทิง ได้แก่ เรื่องราวประเภทนิทาน นิยาย
2. อ่านเพื่อรู้วิธีการ ได้แก่ ตำรา ฉลากยา คู่มือการใช้สิ่งต่างๆ
3. อ่านเพื่อค้นคว้า ได้แก่ เรื่องราวสารคดีโดยทั่วไป

สรุปได้ว่าการอ่านแบ่งได้เป็นหลายประเภท มีความแตกต่างกันไป เช่น การอ่านเพื่อ การศึกษาค้นคว้า การอ่านเพื่อรู้ข่าวสาร การอ่านเพื่อรู้วิธีการ การอ่านเพื่อผ่อนคลายความทุกข์ ใจและการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้อ่านและลักษณะของวัสดุ ที่ใช้ในการอ่านเป็นหลัก การเลือกประเภทการอ่านที่เหมาะสมกับผู้อ่านและวัสดุการอ่าน จะ ช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่านได้ในที่สุด

6. ขั้นตอนการสอนทักษะการอ่าน

นักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนทักษะการอ่าน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539 : 110) ได้เสนอขั้นตอนของการสอนทักษะการอ่านไว้ดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน (Pre-reading) เป็นการสร้างความสนใจและปูพื้นความรู้ในเรื่องที่อ่านแก่ผู้เรียน ตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้ในขั้นนี้ ได้แก่

1.1 ให้นักเรียนคาดคะเนเรื่องที่จะอ่าน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้เดิมแล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน

1.2 ให้นักเรียนเดาความหมายจากบริบท โดยดูจากประโยคข้างเคียง หรือจากรูปภาพและการแสดงท่าทาง

2. ขั้นระหว่างการอ่าน (While-reading) เป็นการทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่าน กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

2.1 ให้ลำดับเรื่องโดยให้ตัดเรื่องออกเป็นส่วนๆ (Strip story) อาจจะเป็นย่อหน้าหรือเป็นประโยคก็ได้ แล้วให้ผู้เขียนลำดับข้อความกันเอง

2.2 เขียนแผนผังโยงความสำคัญของเรื่อง (Semantic mapping)

2.3 เติมข้อความลงไปในพื้นที่ว่างของเนื้อเรื่อง (Graphic organizer)

2.4 เล่าเรื่องโดยสรุป (Conclusion)

3. ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนกิจกรรมที่ทำอาจจะถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะการพูดและเขียนก็ได้

3.1 ให้แสดงบทบาทสมมติ

3.2 ให้เขียนเรื่องหรือเขียนโต้ตอบ เช่น เขียนจดหมาย เขียนแบบฟอร์ม

วาดรูปเป็นต้น

3.3 พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

เอ็ดดี้ วิลเลียม (Eddie William 1986 : 85) ได้เสนอขั้นตอนการสอนทักษะการอ่าน โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนการสอนอ่าน (Pre-Reading) จุดประสงค์ของขั้นตอนนี้คือ

1.1 เพื่อแนะนำและกระตุ้นความสนใจในหัวข้อเรื่อง

1.2 เพื่อชักจูงให้ผู้เรียนสนใจเรียนด้วยการให้เหตุผลสำหรับการอ่าน

1.3 เพื่อเตรียมตัวในด้านภาษาให้แก่ผู้เรียนก่อนที่จะอ่านเนื้อเรื่อง

2. ขั้นการอ่าน (While-Reading) ขั้นตอนนี้เน้นที่เนื้อเรื่องที่อ่าน ดังนี้

2.1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน

2.2 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างภาษางานเขียนหรือเนื้อความที่จะอ่าน

2.3 เพื่อขยายเนื้อความของเรื่องให้ชัดเจน

3. ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading) ขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์ดังนี้

3.1 เพื่อถ่ายโอนความรู้ความคิดในเรื่องที่อ่านไปแล้ว

3.2 เพื่อเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านเข้ากับความรู้ความสนใจหรือความคิดเห็น

ของผู้เรียน

เดวิส และคณะ (Davies et.al. 1990 : 16) กล่าวว่า การสอนทักษะการอ่าน มีลำดับ ขั้นตอนดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-text work) ให้ผู้เรียนคาดคะเน ระดมความคิด ใช้การถาม-ตอบ และการจัดการที่เหมาะสม ในเรื่องหรือข้อความ เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจในการเรียน

2. นำเสนอเนื้อหา (Presentation) ตรวจสอบลีลาและหน้าที่ของภาษา แล้วให้ผู้เรียนใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการอ่าน เช่น การอ่านแบบกวาดสายตา (Scanning) เพื่อทำนายสถานการณ์หรือเนื้อเรื่อง และใช้วิธีการอ่านแบบข้ามคำ (Skimming) เพื่อหาใจความหลักของเนื้อเรื่อง จากนั้นให้ผู้เรียนทำงานเดี่ยวหรือกลุ่มย่อย

3. วิเคราะห์ ตัดทอนและถ่ายโอน (Analysis, extraction and transference) ในขั้นนี้ผู้เรียนทำงาน ทำงานเดี่ยว คู่ หรือกลุ่มขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคนในการถ่ายโอนข้อมูลในภาระงานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้

4. ตรวจสอบกิจกรรมที่ได้เรียนในแต่ละหน่วย (Checking of learning) โดยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรม ดังนี้

4.1 ตรวจสอบชนิดของเนื้อหา

4.2 หน้าที่ทางภาษา

4.3 ทักษะที่ใช้ รวมไปถึงคำศัพท์หรือสำนวนที่ใช้ในบทนั้น ๆ

เฟสแทก (Festag. 1990 : 21) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสอนทักษะ

การอ่านไว้

1. กระตุ้นผู้เรียนด้วยการชี้แจงให้ทราบถึงจุดประสงค์ของบทเรียน

2. สร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนถึงปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ด้วยการให้คำ

ทบทวนและแนะนำเครื่องมือเกี่ยวกับภาษาที่จำเป็นสำหรับที่จะนำไปช่วยแก้ปัญหาใน

ภาระงาน

3. ลำดับขั้นตอน ซึ่งเป็นหัวใจหลักสำคัญดังนี้

3.1 เตรียมคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม

3.2 ทบทวน และแนะนำคำศัพท์ใหม่ หรือวลีที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ

ชื่อเรื่อง

3.4 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ

3.4 ให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติ เพื่อฝึกให้นักเรียนได้มีอิสระใน

การพูด

3.5 ประเมินผล

วิชาฯ จัดวัตร (2541 : 1) ได้สรุปวิธีการสอนอ่านไว้ดังนี้

1. ก่อนอ่านข้อความใดๆ ผู้อ่านควรทำนายข้อความที่อ่านล่วงหน้าจากหัวข้อเรื่องหัวข้อย่อย โดยใช้ความรู้ของตนเองที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ผู้อ่านสามารถเดาเนื้อเรื่องได้จากรูปภาพ ตาราง แผนภูมิ ซึ่งสามารถเสนอแนะเนื้อเรื่องของเรื่องที่อ่านได้

2. ผู้อ่านควรมีจุดประสงค์ในการอ่าน เช่น อ่านเพื่อหาข้อมูลบางอย่าง โดยใช้เทคนิค Scanning กวาดสายตาอ่านข้อมูลอย่างรวดเร็ว เพื่อหาข้อความที่ต้องการ ทั้งนี้ผู้เขียนอาจตั้งคำถามหรือปัญหาให้ผู้อ่านหาคำตอบก่อนที่จะอ่านข้อความนั้นๆ เพื่อให้ผู้อ่านมีวัตถุประสงค์ในการอ่าน

3. การตีความหมายของคำศัพท์จากข้อความในบริบทโดยอนุมาน (Infer) ความหมายของคำศัพท์ได้จากคำที่มีความหมายคล้ายกัน คำที่มีความหมายคล้ายกัน คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน โครงสร้างของคำและจากประสบการณ์ของผู้อ่าน

4. ผู้อ่านควรทราบถึงความสัมพันธ์ของประโยคต่างๆ และโครงสร้างของหน้าที่อ่าน โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ ไวยากรณ์และคำที่ใช้เชื่อมประโยค เช่น สามารถเขียนโครงสร้างของย่อหน้าที่ประกอบด้วยใจความสำคัญ (Main idea) และข้อความสนับสนุน (Supporting details) ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะให้คำจำกัดความ บรรยาย ให้ตัวอย่างหรือให้เหตุผล เป็นต้น

5. การสร้างแบบฝึกอ่านตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารที่แปลกใหม่และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น กล่าวคือ การถ่ายโอนข้อมูลที่อ่านในรูปแบบต่างๆ (Transfer of information)

6. การถ่ายโอนข้อมูลจากที่อ่านมาเป็นแผนผัง ตาราง รูปภาพ แผนที่ และแผนภูมิ

7. การถ่ายโอนข้อความจากแผนผัง ตาราง แผนที่ แผนภูมิ และรูปภาพเป็นข้อความภาษาอังกฤษ

8. การย่อความที่อ่านในรูปแบบของตารางหรือย่อหน้าสั้นๆ

9. การอ่านเพื่อแก้ปัญหาโดยใช้หลัก Jigsaw Reading คือ ผู้อ่านพยายามนำเนื้อหาข้อมูลมาปะติดปะต่อกันเพื่อแก้ปัญหาบางอย่าง

กู๊ดแมน (Goodman. 1995 : 11) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านจับใจความสำคัญ ดังนี้

1. ขั้นความจำ (Recognition initiation) หมายถึง ขั้นตอนที่สมองระลึกหรือจำตัวอักษรได้ตามที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ เป็นการมองเห็นคำแล้วจำได้ คำๆ นั้นเขียนแทนคำพูดว่าอะไรและการอ่านก็จะเริ่มต้น ซึ่งเป็นการเริ่มต้นอีกแบบหนึ่งหรือการอ่านอาจเริ่มต้นด้วยการมองเห็นรูปภาพ รูปภาพนั้นก็จะเป็นตัวเริ่มต้นในการอ่านได้อีกลักษณะหนึ่ง
2. ขั้นการคาดเดา (Prediction) หมายถึง การคาดคะเนหรือเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร และจะดำเนินไปในลักษณะอย่างไร
3. ขั้นการยืนยันข้อมูล (Confirmation) หมายถึง การหาข้อมูลยืนยันว่าสิ่งที่คาดคะเนไว้นั้นถูกต้องหรือใกล้เคียงมากน้อยเพียงไร
4. การตรวจสอบข้อมูล (Correction) หมายถึง การแก้ไขหรือปรับจกระดับความคิดอีกครั้งหนึ่งเมื่อผู้อ่านนั้นพบว่าสิ่งที่ตนเองคาดคะเนนั้นไว้ไม่ถูกต้อง
5. Termination หมายถึง การสิ้นสุดการอ่าน บุคคลจะยุติการอ่านเมื่อได้ทำกิจกรรมทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว อาจจะไม่จบการอ่านจบ แต่เป็นเพราะความเข้าใจความหมายในการอ่านได้น้อย หรือไม่ทราบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือเรื่องนั้นไม่น่าสนใจ เป็นต้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนทักษะการอ่านดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าขั้นตอนในการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญๆ คือ ขั้นก่อนการอ่าน ขั้นระหว่างการอ่าน และขั้นหลังการอ่าน ซึ่งในกิจกรรมขั้นก่อนการอ่าน จะต้องสร้างความสนใจและปูพื้นความรู้ในเรื่องที่จะอ่านให้แก่ผู้เรียนก่อน ส่วนในขั้นกิจกรรมระหว่างการอ่าน เป็นการให้นักเรียนทำความเข้าใจ โครงสร้างและเนื้อหาในเรื่องที่อ่าน และขั้นตอนสุดท้ายคือกิจกรรมขั้นหลังการอ่านเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมที่ให้ทำอาจเป็นการ โยง ไปสู่ทักษะอื่นๆ หรือให้นักเรียนทำงานกันเป็นกลุ่มเพื่อสรุปเรื่องที่อ่าน กิจกรรมที่ครูผู้สอนจัดให้มีความหลากหลายนี้จะช่วยในการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการอ่านในที่สุด

7. การวัดและการประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว แบบทดสอบมาตรฐานต่าง ๆ ถูกจัดทำขึ้นเพื่อวัดทักษะย่อยของการอ่านซึ่งการวัดทักษะย่อยของการอ่าน เหมาะสมเฉพาะกลุ่มของนักเรียน เฉพาะสถานที่ และเฉพาะเวลา นักการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาส่วนใหญ่เชื่อว่า การอ่านเป็น

กระบวนการหรือเป็นกลุ่มของกระบวนการที่ผู้อ่านแต่ละคนใช้ เพื่อค้นหาข้อมูลของผู้เขียนเขียน
ดั่งมีนักการศึกษาได้ กล่าว ดังนี้ Pearson และ Johnsons (1981 : 6) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของ
การทดสอบการอ่านเป็น 2 วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การทดสอบการอ่านเพื่อประเมินเปรียบเทียบ เป็นการทดสอบ
ประจำปี เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียน คะแนนของแบบทดสอบดังกล่าวจะปรากฏ
ออกมาเป็นระบบเกรดหรือเปอร์เซ็นต์ซึ่งคะแนนจะแสดงถึงความเข้าใจในการอ่าน ความเข้าใจ
คำศัพท์ หรือระดับการอ่าน คะแนนจะไม่มีประโยชน์ต่อครูผู้สอน กล่าวคือ ถ้านักเรียนได้
คะแนนความเข้าใจในการอ่านต่ำไม่สามารถบ่งชี้ถึงสาเหตุ เพราะแบบทดสอบดังกล่าวไม่ได้ใช้
สำหรับการวินิจฉัยข้อบกพร่องของผู้เรียน แต่คะแนนอาจมีประโยชน์สำหรับผู้บริหาร โรงเรียน
เพื่อใช้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านระหว่างโรงเรียนถ้าคะแนนการอ่านของนักเรียน
โรงเรียนแห่งใดแห่งหนึ่งต่ำผู้บริหาร โรงเรียนอาจต้องพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตำราแบบเรียน
ต่าง ๆ ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน เป็นต้น

2. การทดสอบการอ่านเพื่อวินิจฉัยการอ่านของเด็กแต่ละคน เป็นการ
ทดสอบที่มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนคือทำให้ครูผู้สอนทราบความแตกต่างในความสามารถใน
การอ่านของเด็กนักเรียนแต่ละคน สามารถวิเคราะห์ปัญหาการอ่านของนักเรียนแต่ละคน โดย
นักเรียนจะได้รับการทดสอบจากแบบทดสอบที่แตกต่างกันและช่วยเป็นแนวทางสำหรับ
ครูผู้สอนในการปรับปรุงการเรียนการสอนอ่านให้ดียิ่งขึ้นจากวัตถุประสงค์ของการทดสอบการ
อ่านสรุปได้ว่า การทดสอบการอ่าน โดยทั่วไปเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียน
โรงเรียนหนึ่งเพื่อเปรียบเทียบกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนอีก โรงเรียนหนึ่ง และ
การทดสอบการอ่านเพื่อวินิจฉัยความสามารถในการอ่านของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งเป็น
ประโยชน์สำหรับครูผู้สอนในการสอนอ่าน เมื่อพิจารณาคะแนนการอ่านและนำผลของคะแนน
ไปใช้

สมิท และ โรบินสัน(Smith and Robinson 1980 : 154) แบ่งแบบทดสอบการอ่าน
ออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม (Norm-referenced test) เป็นแบบทดสอบที่
คะแนนปรากฏออกมาทำให้ทราบว่านักเรียนทำคะแนนการอ่านได้ดีเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับ
กับกลุ่ม โดยจะทราบว่าคะแนนของนักเรียนสูงหรือต่ำ เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่ม ซึ่งคะแนน
ของนักเรียนจะถูกแสดงออกมาในรูปเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) เช่น เมื่อนักเรียนคนหนึ่งได้

คะแนนเปอร์เซ็นต์ที่ 40 หมายความว่า นักเรียนคนนั้นทำคะแนนได้ดีกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนนักเรียนผู้สอบทั้งหมดเป็นต้น

2. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced test) เป็นแบบทดสอบที่ต้องการวัดความสามารถหรือสมรรถภาพการอ่านของนักเรียนว่าถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ คะแนนความสามารถในการอ่านจึงไม่ได้ใช้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านระหว่างนักเรียนด้วยกันแต่ละคะแนนจะบอกให้ทราบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์หรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์นี้บางครั้งถูกเรียกว่าแบบทดสอบตามจุดประสงค์เนื่องจากการสอนอ่านในปัจจุบันเน้นการทำความเข้าใจต่อเรื่องที่อ่านเป็นหลัก การวัดและการประเมินผลการอ่านจึงออกมาในรูปแบบของการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งมีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

ฟีน็อคเชียโร (Finocchiaro 1982 : 123) ได้เสนอรูปแบบของแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่นิยมใช้ว่ามี 2 แบบ คือ

1. แบบทดสอบอัตนัย (Subjective test) ได้แก่ แบบทดสอบความเรียงที่ให้ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาว ๆ

2. แบบทดสอบแบบปรนัย (Objective test) ได้แก่ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ละแบบเติมคำ เป็นต้นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple choice) จะเป็นที่นิยมใช้มากกว่าเพราะการตรวจให้คะแนนจะสะดวก รวดเร็ว มีความเที่ยงตรงต่อการคิดคะแนน และสามารถถาม ได้ครอบคลุมทุกเนื้อหาหลายๆ ด้าน และสามารถใช้วัดผู้สอบได้ทุกระดับ

ฟีน็อคเชียโร (Finocchiaro 1982 : 230) ยังได้เสนอแนวทางในการวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านเพิ่มเติมว่า ควรครอบคลุมถึงสิ่งต่อไปนี้

1. คำศัพท์ การเดาคำศัพท์โดยใช้ข้อความบริบทที่อยู่รอบ ๆ เพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้องและเหมาะสมกับคำศัพท์นั้น ๆ
2. ใจความสำคัญหรือใจความหลักของเรื่องที่อ่าน
3. รายละเอียดในเนื้อเรื่องที่อ่าน
4. การสรุปเรื่องและใจความที่ปรากฏโดยนัย หรือเรื่องที่ไม่ปรากฏอยู่ในข้อความ
5. อารมณ์ ความรู้สึกและเจตนาของผู้เขียน

6. ความสัมพันธ์ของข้อความหรือประโยคที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง
7. โครงสร้างของประโยคโดยการแปลความประโยค หรือโดยการกำหนดประโยคมาให้ 1 ประโยคแล้วเลือกประโยคเทียบเคียงที่มีความหมายตรงกับประโยคที่กำหนดให้

กรมวิชาการ (2545 ข : 1) ได้อธิบายการวัดประเมินผลการอ่าน ดังนี้

1. ทักษะสำคัญที่ใช้ในการอ่าน แบ่งเป็น

1.1 ทักษะการอ่าน คือการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน

ผู้เขียนพูด ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาตอบโต้อีกทั้งการอ่านยังหมายถึง กระบวนการรับรู้กระบวนการคิดและกระบวนการทำความเข้าใจในทักษะการอ่านจะมีศิลปะการอ่านที่แตกต่างกัน เช่น ในชั้นเรียนที่ครูจะให้ให้นักเรียนเริ่มอ่านบทอ่านหรือเนื้อเรื่องในบทเรียน ครูให้เทคนิคการเดาศัพท์ (Context clues) เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการอ่านและเพื่อเพิ่มคำศัพท์ให้กับนักเรียนมากขึ้นและที่สำคัญครูจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่านอย่างละเอียด หลังจากนั้นครูให้นักเรียนทำความเข้าใจในเรื่องที่ตนเองอ่านพร้อมทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการคิดและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการอ่านเมื่อผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ตนเองอ่านครูควรให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับเพื่อน เช่น

1.1.1 การกวาดสายตาเพื่อหาข้อมูลที่ต้องการ

1.1.2 การกวาดสายตาเพื่อหาประเด็นสำคัญของข้อความที่อ่าน

1.1.3 การระบุขั้นตอนของการโต้แย้งความคิดในข้อความที่อ่าน

1.1.4 การจับใจความสำคัญ

1.1.5 การคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้น

1.1.6 การแยกประเด็นความจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เรียน

1.1.7 การสรุปข้อความที่อ่านได้

1.1.8 การสังเคราะห์หรือรวบรวมประเด็นความรู้ที่ได้จาก

การอ่าน

1.2 ทักษะย่อยในการอ่าน เช่น

1.2.1 การทำความเข้าใจ หรือคำที่ใช้แทนคำอื่น ๆ ที่ได้กล่าวไป

แล้ว

- ของเนื้อหาแต่ละตอน
- 1.2.2 การคาดความหมายคำศัพท์จากบริบท
 - 1.2.3 การทำความเข้าใจวิธีการเรียบเรียงเนื้อหาและความสัมพันธ์
 - 1.2.4 ทักษะด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ การรู้ความหมายของรูป

กริยาบางรูป

- 2. ประเภทของแบบทดสอบทักษะอ่าน
 - 2.1 แบบเลือกตอบ
 - 2.2 การตอบคำถามแบบสั้น
 - 2.3 การถ่ายโอนข้อมูลที่ได้จากการอ่านในรูปแบบต่างๆ เช่น การเติมคำหรือข้อมูลในแผนภูมิ แผนผัง ตาราง เป็นต้น
 - 2.4 การจดบันทึกข้อความ
 - 2.5 การเติมคำที่เว้นว่าง โดยใช้ข้อมูลจากบทอ่าน
- 3. การประเมินการอ่าน อาจมีประเด็นการประเมินดังนี้
 - 3.1 ความถูกต้อง
 - 3.2 กลไกทางภาษา
 - 3.3 ความคล่องแคล่ว

- 4. ระดับขั้นความสามารถของทักษะการอ่าน
 - 4.1 ระดับกลไก สามารถบอกได้ว่ากลุ่มคำ หรือประโยคที่ให้มาเหมือนกันหรือต่างกัน

- 4.2 ระดับความรู้
 - 4.2.1 สามารถเลือกภาพที่มีความหมายตรงกับคำที่ขีดเส้นใต้
 - 4.2.2 สามารถเลือกประโยคที่มีข้อความตรงกับข้อมูลที่แสดงไว้ใน
 - 4.2.3 สามารถเลือกคำที่มีความหมายตรงกับภาพที่กำหนด
- 4.3 ระดับถ่ายโอน
 - 4.3.1 สามารถเลือกคำที่เหมาะสมเติมลงในช่องว่างของข้อความที่

ให้มาได้

- 4.3.2 สามารถเลือกคำหรือวลีที่มีความหมายเหมือนคำที่ขีดเส้นใต้
ในประโยคได้
- 4.3.3 สามารถเลือกข้อความที่มีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียง
กับประโยคหรือวลีที่ขีดเส้นใต้ได้
- 4.3.4 สามารถเลือกคำหรือข้อความที่อ้างอิงโดยคำที่ขีดเส้นใต้ใน
ข้อความกำหนดให้ได้
- 4.4 ระดับสื่อสาร
- 4.4.1 สามารถอ่านข้อความที่ไม่เคยเห็นมาก่อนแล้วตอบคำถาม
เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
- 4.4.2 สามารถอ่านข้อความแล้วเลือกคำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่อง
(Topic) ได้
- 4.4.3 สามารถอ่านข้อความแล้วเลือกประโยคที่มีใจความต่อเนื่อง
และสัมพันธ์กับข้อความนั้นได้
- 4.4.4 สามารถเลือกประโยคที่นำมาเติมในบทสนทนาได้ถูกต้อง
- 4.5 ระดับวิเคราะห์วิจารณ์
- 4.5.1 สามารถอ่านประโยค บทสนทนาหรือข้อความแล้วตอบ
คำถามเกี่ยวกับอารมณ์หรือความคิดของตัวเองได้
- 4.5.2 สามารถอ่านประโยคบทสนทนาหรือข้อความแล้วตอบ
คำถามเกี่ยวกับสถานการณ์หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์หรือบุคคลในเรื่องที่
อ่านได้
- 4.5.3 สามารถอ่านข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับจุดประสงค์
และความคิดเห็นของผู้เรียนได้
- 4.6 ประเภทของแบบทดสอบการอ่าน
- 4.6.1 อ่านคำแล้วเลือกข้อที่มีคำประเภทเดียวกัน
- 4.6.2 อ่านคำแล้วเลือกคำที่มีเป็นพวกเดียวกับคำที่กำหนดให้
- 4.6.3 อ่านคำแล้วเลือกคำที่มีความหมายต่างกัน
- 4.6.4 อ่านคำแล้วเลือกข้อที่มีคำที่ไม่เข้าพวก
- 4.6.5 อ่านข้อความแล้ววาดภาพ

สรุปได้ว่าการวัดและประเมินผลการอ่านควรมีหลากหลายทั้งแบบทดสอบ แบบ
อิงกลุ่มแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ แบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบแบบปรนัย ซึ่งผู้สอนควร
นำมาใช้ประเมินตามความเหมาะสมของบริบทและเนื้อหา

แบบฝึกทักษะการอ่าน

พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดความชำนาญความรู้
ความเข้าใจในบทเรียนในการใช้ภาษาขึ้นอยู่กับฝึกฝนซ้ำๆ และบ่อยๆ ซึ่งแบบฝึกทักษะเป็น
อีกประเภทหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้ให้
ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ความหมายของแบบฝึกทักษะการอ่าน

แบบฝึกมีความสำคัญยิ่งสำหรับนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การ
เรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักการศึกษาหลาย
ท่านได้ให้ความหมายของแบบฝึกดังนี้

ราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2525 (2531 ก : 640) ได้อธิบายความหมายของแบบฝึก
ไว้ว่าหมายถึงแบบตัวอย่าง ปัญหาหรือตัวอย่างที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

กติกา สุวรรณสมพงษ์ (2541 : 40) กล่าวว่า แบบฝึกหัด หมายถึง การจัด
ประสบการณ์การฝึกหัด โดยใช้วัสดุประกอบการสอนหรือเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนกระทำด้วย
ตนเองเพื่อฝึกฝนเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เข้าใจดีขึ้น และเกิดความชำนาญจนสามารถ
ทำและนำไปใช้ได้โดยอัตโนมัติ ทั้งในการแก้ปัญหาระหว่างเรียน และในสถานการณ์อื่น ๆ ใน
ชีวิตประจำวัน

กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย (2541 : 41) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า
หมายถึง แบบฝึกที่สร้างขึ้นด้วยลักษณะหลายรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อมุ่ง
เสริมทักษะต่าง ๆ ให้ดีขึ้นหลังจากเรียนบทเรียนจบแล้ว

พนมวัลย์ วรคลย์ (2542 : 37) สรุปไว้ว่า แบบฝึกหัด หมายถึง งานกิจกรรมหรือ
ประสบการณ์ที่ครูจัดให้นักเรียนได้ฝึกกระทำ เพื่อทบทวน ฝึกฝนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้
เรียนไปแล้วให้เกิดความจำจนสามารถปฏิบัติได้ด้วยความชำนาญ และให้ผู้เรียนสามารถ
นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 641) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า
“แบบฝึกหัด หมายถึง แบบอย่าง ปัญหา หรือ คำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียน ฝึกตอบ”

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 83) สรุปว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเสริมสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะ ความรู้ความเข้าใจ ซึ่งในหนังสือส่วนใหญ่จะมีแบบฝึกทักษะอยู่ท้ายบทเรียน หรือแบบฝึกที่ครูสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ของนักเรียน

สมพิศ คงทรง (2549 : 68) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกหรือแบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการสอนที่สร้างขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้ที่เรียนแล้วไปใช้ให้เกิดทักษะมากขึ้น

สมลักษณ์ สุวรรณวงศ์ (2550 : 39) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่สามารถช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญแม่นยำและรวดเร็วในการเรียนรู้

กันเทอร์ และคณะ (Gunter et al. 1990 : 230) กล่าวว่า แบบฝึกมักใช้ในการฝึกเรียนด้วยตนเอง และแบบฝึกควรจะมีการให้คำแนะนำในการฝึกทำ วิธีง่าย ๆ ในการสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียน โดยการให้ครูแสดงตัวอย่างให้กับนักเรียนก่อน เช่น ครูให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันตอบคำถามข้อแรกและครูเป็นผู้ช่วยให้คำแนะนำ จากนั้นให้นักเรียนทำด้วยตนเอง หลังจากนั้นนักเรียนทำแบบฝึก ครูและนักเรียนควรจะอธิบายตรวจสอบและซักถามข้อสงสัยในข้อคำถามและคำตอบในแบบฝึกด้วยกัน

เดวิสและคณะ (Davies et al. 1990 : 212) ได้ให้ความหมายของคำว่าแบบฝึกไว้ว่าเป็นเครื่องมือทางการเรียนขึ้นหนึ่งของนักเรียน ในแบบฝึกจะประกอบด้วยข้อคำถามหรือกิจกรรม และมีช่องว่างให้นักเรียนเขียนคำตอบ หรือฝึกทำบทเรียนในชั้นเรียน

สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะ เป็นแบบตัวอย่าง ใช้ในการฝึกเรียนด้วยตนเองกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือเงื่อนไขการเรียนรู้อย่างเป็นระบบในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อเสริมทักษะต่างๆ ให้เกิดแก่ผู้เรียน

2. หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่าน

แบบฝึกเป็นสิ่งสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญแล้วยังช่วยให้สามารถจำบทเรียนได้นาน แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีความหมายต่อผู้เรียน ดังนั้นการสร้างแบบฝึกจึงต้องมีหลักยึดว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้น ควรมีแนวทางไปในทางใดเพื่อสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน การสร้างแบบฝึกที่ดีจึงควรมีหลักในการจัดทำดังนี้

อารีย์ บัวคุ้มลัย (2540 : 112) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกควรมีหลักในการสร้าง

ดังนี้

1. ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละวัย
2. ต้องตั้งจุดประสงค์แน่นอนว่าจะฝึกทักษะด้านใดเพื่อจัดเนื้อหาให้ตรงกับ

จุดประสงค์

3. ต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียนและ

เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก

4. ต้องมีคำชี้แจงที่เข้าใจง่ายและควรมีตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนมีความ

เข้าใจมากขึ้น

5. ต้องมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวาง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

6. ต้องมีความถูกต้องด้านเนื้อหา ซึ่งทำได้โดยการตรวจสอบหรือทดลองก่อนนำไปใช้จริง

7. ต้องมีรูปภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน

8. ต้องให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าในการทำแบบฝึกทักษะของตน

เพื่อเป็นการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ในโอกาสต่อไป

นิภา เล็กบำรุง (2518 ; อ้างถึงใน กุศยา แสงเดช. 2545 : 5) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. แบบฝึกต้องแจ่มแจ้งและแน่น ครูจะต้องอธิบายวิธีทำให้ชัดเจน นักเรียนเข้าใจอย่างถูกต้อง และกำหนดขอบเขตให้แน่นอนไม่กว้างเกินไป
2. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
3. แบบฝึกควรเป็นเรื่องที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว เพราะความรู้หรือประสบการณ์เดิมย่อมเป็นรากฐานของประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้ง่ายและสะดวกขึ้น
4. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของแบบฝึก เพื่อให้นักเรียนมองเห็นคุณค่า อันเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
5. ครูต้องเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีต่อแบบฝึกนั้น
6. ครูควรเป็นผู้ตั้งปัญหาขึ้นและเป็นปัญหาที่ไม่ยากเกินความสนใจของนักเรียนแต่เร้าความอยากรู้อยากเห็น และช่วยให้นักเรียนอยากแก้ปัญหานั้น

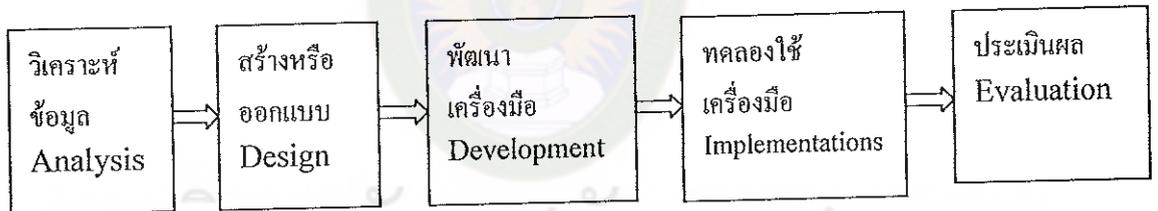
7. การให้นักเรียนรู้เค้าโครงก่อน จะเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำต่อไปจนสำเร็จ

8. เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แบบฝึกที่กำหนดให้นักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อนนั้น ควรยากง่ายต่างกัน แต่ถ้าหากให้แบบฝึกอย่างเดียวกันควรพิจารณาด้านคุณภาพของแบบฝึกให้แตกต่างกัน หรือให้นักเรียนที่เรียนอ่อนเวลาทำมากกว่า

ซีลส์ (Seels. 1990 : 318) ได้กล่าวว่า ในการจัดสถานการณ์ทางการสอน สามารถกำหนดขอบเขตเนื้อหาหลักสูตรจากหน่วยการเรียนรู้ระดับเล็กสู่ระดับใหญ่และในการออกแบบการสอนควรคำนึงถึงส่วนประกอบที่สำคัญดังนี้ คือ

1. เนื้อหาที่คัดเลือกมาต้องอิงจุดประสงค์รายวิชา
2. กลวิธีที่ใช้ในการสอนต้องอิงทฤษฎีและผลงานทางการวิจัยที่ได้มีผู้ทำไว้
3. การวัดผลต้องอิงพฤติกรรมการเรียนรู้
4. รู้จักนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่างขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกของ ซีลส์ ดังตารางต่อไปนี้ คือ

แผนภูมิที่ 1 ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก

ที่มา : Seels (1990 : 22)

จากภาพจะเห็นว่าขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปไปเกี่ยวกับตัวผู้เรียนและลักษณะเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องการ เพื่อจะได้เลือกสื่อที่มีความเหมาะสม (ขั้นที่ 1) จากนั้นก็จะสร้างหรือกำหนดรูปแบบการสอน (ขั้นที่ 2) ก่อนที่จะนำแบบฝึกออกไปใช้ควรมีการ ปรับปรุง แก้ไขหรืออาจรวมไปถึงการปรับปรุงขั้นตอนและวิธีสอนเพื่อให้มีความเหมาะสม (ขั้นที่ 3)

จากนั้นจึงทำการทดลองใช้แบบฝึก (ขั้นที่ 4) และประเมินผลเพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ (ขั้นที่ 5)

สำหรับขั้นตอนของการสร้างแบบฝึกทางการสอน ของซีลส์และกลาสโกว์ (Seels and Glasgow. 1990 : 218) นั้นประกอบ ด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. วิเคราะห์ปัญหา กำหนดปัญหาการสอน โดยรวบรวมปัญหาจากการประเมินความต้องการของผู้เรียน
2. วิเคราะห์ภาระงาน โดยรวบรวมข้อมูลจากทักษะต่างๆ รวมไปถึงพฤติกรรมทางการเรียนและทัศนคติ จากนั้นจึงวิเคราะห์วิธีการสอนเพื่อกำหนดวิธีที่ต้องการ
3. เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกำหนดเกณฑ์การทดสอบเพื่อให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์
4. กำหนดกลวิธีการสอนหรือส่วนประกอบของการสอน เช่น ช้มนำเสนอเนื้อหาหรือขั้นการฝึกปฏิบัติ
5. เลือกรูปแบบการสอนและสื่อที่จะนำมาสร้างเป็นแบบฝึก
6. วางแผนผลิต พัฒนาสื่อ ตรวจสอบขั้นตอนในการพัฒนาสื่อเพื่อให้สอดคล้องกับโครงการสอน
7. วางแผนและกำหนดกลวิธีที่จะใช้ในการประเมินผลขั้นปฏิบัติการรวบรวมข้อมูลในขั้นการวัดผลการเรียนรู้รายจุดประสงค์ เพื่อนำไปพิจารณาปรับปรุงหรืออาจมีการทดสอบใหม่

8. วางแผนขั้นตอนในการใช้เครื่องมือ

9. ดำเนินการประเมินผลขั้นสรุป

10. นำแบบฝึกที่ผลิตออกเผยแพร่

ฮัทจินสัน และวอเตอร์ส (Hutchinson and Waters. 1999 : 199) กล่าวว่าในบทเรียนหรือแบบฝึกจึงควรประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

1. ข้อมูลทางภาษา อาจเป็นลักษณะของข้อความ บทสนทนา รูปภาพ แผนภูมิที่ วิทัศน์แผนภูมิ หรือข้อความใด ๆ ที่ใช้ในการสื่อสาร ข้อมูลภาษา รูปภาพแต่ละชนิดขึ้นอยู่กับความต้องการ ซึ่ง ได้มาจากการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน
2. การเน้นเนื้อหา หมายถึง เนื้อหาที่เป็นสื่อบอกความหมาย อาจเป็นเนื้อหาทางภาษาศาสตร์ (Linguistic Content) หรืออยู่ในรูปของบริบทที่ไม่เกี่ยวกับภาษาศาสตร์ (Non-Linguistic Content)
3. การเน้นตัวภาษา การเน้นตัวภาษามีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษา บทเรียนที่ดีควรประกอบด้วยเนื้อหาทางภาษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ภาษา และสังเคราะห์ภาษา ในกิจกรรมการเน้นตัวภาษานั้น ผู้ฝึกควรฝึกใช้ภาษาเป็นส่วน ๆ โดยแยกให้เห็นภาษาเป็นส่วน ๆ แล้วนำมาประกอบเข้าด้วยกัน แล้วนำแต่ละส่วนมาฝึก

4. การะงาน การะงานเป็นเป้าหมายสุดท้าย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักใช้ภาษา ควรสร้างการะงานที่เป็นการะงานการสื่อสาร โดยการะงานนั้นจะต้องสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านการเน้นเนื้อหา และภาษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนผลิตภาษาโดยใช้ภาษาเป้าหมาย และเพื่อให้แบบฝึกมีรูปแบบที่ชัดเจนและมีขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรมที่แน่นอน ในการสร้างแบบฝึกควรออกแบบฝึกออกเป็นหน่วยหรือเป็นบทเรียน (Unit) เช่นเดียวกับบทเรียนทั่วไป ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกคุ้นเคยและได้มีโอกาสฝึกซ้ำ จนเกิดความชำนาญและเกิดการเรียนรู้ในที่สุดดังนี้

เสถียร โตรัตน์ (2538 : 78) ได้กล่าวถึง การแบ่งขอบเขตของเนื้อหาของบทเรียนในแต่ละบทเรียน ควรประกอบด้วย

1. จุดประสงค์ของหน่วยหรือบทเรียน
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนแต่ละหน่วยหรือบทเรียน
3. ลักษณะของกิจกรรม เช่น การอธิบาย การแบ่งกลุ่มย่อยหรือการทำงานคู่

ทำงานคู่

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาแต่ละบทเรียน
5. การบรรยายเกี่ยวกับขั้นตอนของกิจกรรมต่าง ๆ ในบทเรียน
6. การถ่ายโอนกิจกรรมของบทเรียนไปสู่การเรียนรู้ในสถานการณ์ที่

เกี่ยวข้อง

7. บทสรุป (มีหรือไม่มีก็ได้)
8. การประเมินผลของการเรียนในแต่ละหน่วยหรือบทเรียน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดหลักการสร้างแบบฝึกนั้นต้องคำนึงถึง หลักสูตร จุดประสงค์ การเรียนรู้ จึงต้องคัดเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์ เพื่อนำไปสร้างแบบฝึกทักษะ ซึ่งต้องมีรูปแบบที่หลากหลาย และสามารถสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน และควรจะสอดคล้องกับรูปแบบการสอน

3. ขั้นตอนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539 : 45) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดกิจกรรมการสอนอ่าน โดยใช้แบบฝึกทักษะมีขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) โดยครูแจ้งจุดประสงค์ในการอ่านกับนักเรียนเพื่อ เตรียมความรู้เดิม (Background knowledge) ให้กับนักเรียน เชื่อมโยง

ประสบการณ์ของนักเรียนเข้ากับเรื่องที่จะอ่านและกระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) กับนักเรียน เพื่อให้ก็นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการอ่านเรื่องและเกิดมโนคติในสิ่งที่แบบฝึกทักษะเสนอ เช่นเสนอคำศัพท์ใหม่ จับคู่ภาพกับคำศัพท์ เพลง เกมส์ ตอบคำถามง่าย ๆ สั้น ๆ (Yes-no questions)

ขั้นที่ 2 ขั้นระหว่างการอ่าน (While-reading) เป็นการให้ตัวอย่าง แนวทางในการอ่านว่ามีวิธีการอ่านหรือมีข้อสังเกตอย่างไร แล้วให้นักเรียนฝึกทำการงานหรือกิจกรรมที่กำหนดตามจุดประสงค์ เช่น ให้ลำดับเรื่อง (Sequence) เขียนแผนผัง โยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง (Semantic Mapping) เติมข้อความลงในแผนผังของเนื้อเรื่อง (Graphic Mapping) เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) เป็นขั้นทบทวนเนื้อหาหรือทักษะที่ได้เรียนไปแล้วเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน หรือถ่ายโอนข้อมูลจากเนื้อหาที่อ่าน ในขั้นนี้นักเรียนจะได้รับความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ เช่น ทำกิจกรรมแบบฝึกอาจมีทั้งแบบเติมคำตอบคำถามถูกผิดการถ่ายโอนข้อมูลโดยการเขียนตอบ แสดงบทบาทสมมุติ พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล (Evaluation) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนเป็นขั้นประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ รูปแบบการประเมินเป็นการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choices) 4 ตัวเลือก และแบบถูก-ผิด (True-false) 2 ตัวเลือก เติมคำในช่องว่าง เลือกคำ วลีที่มีความหมายเหมือนคำที่ขีดเส้นใต้การสนทนาได้ตอบ เป็นต้น

4. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกมีความสำคัญต่อผู้เรียนสำหรับใช้ในการฝึกพัฒนาทางภาษา และการที่นักเรียนได้รับการฝึกหัดทบทวนซ้ำไปซ้ำมา จะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ และชำนาญในทักษะทางภาษาได้ กรีนและเพ็ตตี้ (Greene and Petty, 1971 : 126) ได้กล่าวประโยชน์ของแบบฝึกดังนี้

1. แบบฝึกหัดเป็นสิ่งที่จัดขึ้นอย่างเป็นระเบียบ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก
2. แบบฝึกหัดเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนได้ฝึกหัดทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
3. แบบฝึกหัดช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. แบบฝึกหัดช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาลงทน โดยมีการฝึกซ้ำ ๆ

หลายครั้ง

ละครึ่ง

5. แบบฝึกหัดช่วยเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้หลังจากจากจบบทเรียนแต่ละครั้ง
 6. แบบฝึกหัดสามารถให้นักเรียนทบทวนด้วยตนเอง
 7. แบบฝึกหัดช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยครูสามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันที่
 8. แบบฝึกหัดที่จัดทำขึ้น นอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือเรียน จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนเต็มที่
 9. แบบฝึกหัดทำให้นักเรียนสามารถมองเห็นความก้าวหน้าของตน
- ยุพา อิมพงษ์ (2522 : 67) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้
1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียน
 2. ช่วยเสริมการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและการเอาใจใส่จากผู้สอนด้วย
 3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางด้านจิตใจมากขึ้น
 4. แบบฝึกทักษะช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาดงทน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่
 - 4.1 ฝึกทันทีหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น
 - 4.2 ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
 - 4.3 เน้นเฉพาะในเรื่องที่ฝึก
 5. การให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ ช่วยให้ผู้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันที่
 6. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะเตรียมสร้างแบบฝึกทักษะ ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาในการคัดลอกแบบฝึกทักษะทำให้ได้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกฝนด้านต่างๆมากขึ้น
- ยุพาภรณ์ ชาวเชียงขวาง (2537 : 54) กล่าวว่าแบบฝึกเป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริม

หนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบแบบฝึกช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษา เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดีขึ้น ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ นอกจากนี้แบบฝึกช่วยเสริมทักษะทางภาษาคงทน โดยฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นๆฝึกซ้ำๆหลายๆครั้ง และเน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก

วิลโลว์ พิตต์เนมิงคลพร (2544 : 35) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน
2. ใช้เป็นเครื่องมือวัดความก้าวหน้าและประเมินตนเองของนักเรียนได้

หลังจากที่เรียนจบบทเรียนในแต่ละครั้ง การทำแบบฝึกหัดทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนในบทเรียนนั้น ๆ เพราะมองเห็นจุดเด่นจุดบกพร่องของนักเรียนได้อย่างชัดเจน

3. ประโยชน์ในแง่ความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้แบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะทำให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น

4. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทเรียน

5. แบบฝึกทักษะมีคำถามพลิกเพลงหลายรูปแบบที่นักเรียนจะต้องใช้ความคิดในการตอบ หากนักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดบ่อย ๆ จะช่วยฝึกฝนสติปัญญาไหวพริบให้เกิดความคล่องแคล่วชำนาญยิ่งขึ้น

6. ช่วยให้เกิดความรอบรู้ รู้จักเหตุและผล รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีทักษะและประสบการณ์เพียงพอที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

7. ส่งเสริมให้เกิดความมั่นใจในตนเอง เพราะนักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเองได้ค้นคว้า แก้ไข ปรับปรุงงานของตนเองอยู่เสมอ

8. ฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานตามลำพัง รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย จากประโยชน์ของแบบฝึกทักษะสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและครู ในการช่วยให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น ช่วยให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนทราบความก้าวหน้า และปัญหาผู้เรียน แล้วนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนต่อไป

5. การหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะ

การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก คือ การนำแบบฝึกไปทดลองใช้ (Tryout) เพื่อปรับปรุงก่อนที่จะนำไปใช้ทดลองสอนจริง (Trial run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าสื่อได้พัฒนาขึ้นนั้นมีความสมบูรณ์เหมาะสมเพียงพอก่อนที่จะผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 71) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน หรือแบบฝึกอยู่หลายประการ ดังนี้คือ

1. สำหรับหน่วยงานผลิตแบบฝึก เป็นการประกันคุณภาพของแบบฝึกว่าอยู่ในขั้นสูงเหมาะสมที่จะผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการทดสอบประสิทธิภาพเสียก่อนแล้ว ผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ดีก็จะต้องทำใหม่ เป็นการสิ้นเปลืองเวลาและเงินทอง
2. สำหรับผู้ใช้แบบฝึก แบบฝึกจะทำหน้าที่สอน โดยที่ช่วยสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหมาย ดังนั้นก่อนนำแบบฝึกมาใช้ จึงควรมั่นใจว่าแบบฝึกนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. สำหรับผู้ผลิตแบบฝึก การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่าเนื้อหาสาระที่บรรจุลงในชุดแบบฝึกง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้นในการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพทำได้โดยการประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพ E1 เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ กำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่า ผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงาน และการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด ต่อเปอร์เซ็นต์ของผลทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดนั้นคือ E1/E2 ใช้เกณฑ์ในเนื้อหาเป็นทักษะไว้ 80/80 ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ เมื่อผลิตแบบฝึกเพื่อเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำแบบฝึกไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2544 : 38)
 - 3.1 ขั้นหาประสิทธิภาพ 1 : 1 แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One-to-one Testing 1 : 1) เป็นการทดลองกับผู้เรียนกลุ่มละ 1 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง เพื่อค้นหาข้อบกพร่องต่างๆ เช่น ลักษณะของแบบฝึก จำนวนแบบฝึก ความสนใจของนักเรียน และความเหมาะสมในด้านเวลาเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.2 ขั้นหาประสิทธิภาพ 1 : 10 แบบกลุ่มเล็ก (Small group Tryout 1 : 10) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6 – 10 คน (ละผู้เรียนเก่งกับอ่อน) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต ตรวจสอบงาน สัมภาษณ์ เพื่อค้นหาข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและปรับปรุงจนได้ตามเกณฑ์

3.3 ขั้นหาประสิทธิภาพ 1 : 100 ภาคสนาม (Field Tryout 1 : 100) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 40 – 100 คน ให้นักเรียนคละกันทั้งเก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพของแบบฝึกผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับที่ตั้งไว้จากเกณฑ์พิจารณาประสิทธิภาพของแบบฝึกดังกล่าวค่าประสิทธิภาพที่คำนวณได้แล้วมาเทียบกับเกณฑ์ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2520 : 22) เมื่อประสิทธิภาพของแบบฝึกสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 2.5 ขึ้นไป ถือว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพดีมากเมื่อประสิทธิภาพของแบบฝึกเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้แต่ไม่เกินร้อยละ 2.5 ถือว่าเป็นแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพดีเมื่อประสิทธิภาพของแบบฝึกต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ถือว่ายังมีประสิทธิภาพที่ยอมรับได้หรืออยู่ในระดับพอใช้เมื่อประสิทธิภาพของแบบฝึกต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มากกว่าร้อยละ 2.5 คือคะแนนน้อยกว่า 72.5 ถือว่าเป็นแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพต่ำ

บุญยาพร ปฐมพัฒนา (2543 : 46) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการที่จะต้องหาประสิทธิภาพของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. เพื่อให้มีความแน่ใจว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อความแน่ใจว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง
3. เมื่อจะผลิตแบบฝึกหัดออกมาเป็นจำนวนมาก ๆ จึงต้องทำการทดลองหาประสิทธิภาพเพื่อเป็นหลักประกันว่าแบบฝึกที่ผลิตออกมานั้นใช้ได้ เพื่อไม่ให้เสียงบประมาณ เสียแรงงานและเสียเวลา เพราะผลิตแล้วใช้การไม่ได้ดังนั้นในการทำการวิจัยครั้งนี้ได้มีการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อให้ได้แบบฝึกที่สมบูรณ์แบบมีประสิทธิภาพและเกิดความน่าเชื่อถือที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ดังนั้นในการทำการวิจัยจะต้องมีการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพเมื่อผลิตแบบฝึกเพื่อเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำแบบฝึกไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 ชั้นหาประสิทธิภาพ 1 : 1 แบบหนึ่งต่อหนึ่ง
- 3.2 ชั้นหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก 1 : 10
- 3.3 ชั้นหาประสิทธิภาพภาคสนาม 1 : 100 เพื่อให้ได้แบบฝึกที่สมบูรณ์

แบบ มีประสิทธิภาพและเกิดความน่าเชื่อถือที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะของนักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากลักษณะของแบบฝึกบางแบบฝึกยากหรือง่ายเกินไปทำให้เราวัดจุดประสงค์ได้ไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกขึ้นเพื่อให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน เป็นการนำวิชาที่ต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอน การวัดและการประเมินผลสำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนการสอนย่อยๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสภาพผู้เรียน

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน

กรมวิชาการ (2545 ก : 5) กล่าวว่าแผนการสอนคือการนำรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่ทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอน การวัดผลหรือประเมินผล

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 1) กล่าวว่า แผนการสอนหมายถึงแผนหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งของชุด บัญชี (2544 : 4) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนการสอนไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตร แนวการสอน วิธีวัดผลและประเมินผล ศึกษาเอกสารและหลักสูตรอื่น ๆ ได้อย่างละเอียดทุกแห่งทุกมุม
2. ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดเตรียมกระบวนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ทั้งในเรื่องทรัพยากรของโรงเรียน ทรัพยากรท้องถิ่น ค่านิยม ความเชื่อ และสภาพแท้จริงของท้องถิ่น
3. เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การสอนของครูมีคุณภาพสอดคล้องกับผู้เรียน
4. ระยะเวลาจำนวนคนที่ใช้จริงในแต่ละภาคเรียนช่วยให้ครูสอนได้ครบถ้วน ทันเวลา ช่วยให้มีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

5. ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ที่ียงตรง เสนอแนะแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมวิชาการ ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารได้เป็นอย่างดี

6. เป็นคู่มือสำหรับครูที่สอนได้

7. เป็นการพัฒนาวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพครูที่แสดงว่างานสอนต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพด้วย รุจิรี ภูสาระ (2545 : 159) กล่าวว่าแผนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือ แนวทางในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการสอน เป็น แผนงานหรือโครงการที่จัดทำขึ้นล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนสามารถทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและผู้เรียนเกิดความเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด

วัฒนาพร รั้งบุทกซ์ (2542 : 2) ได้กล่าวว่า การจัดการแผนการสอนจะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้าเป็นการนำเทคนิควิธีการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีและจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น
3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูผู้สอนแทนนำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ
4. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการ

2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน

กรมวิชาการ (2544 ก : 5) ได้กล่าวถึง สิ่งที่ต้องกล่าวให้ชัดเจนในแผนการสอนได้แก่

1. ชื่อเรื่อง
2. จำนวนคาบ
3. สาระสำคัญ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. สื่อการเรียนการสอน
7. การวัดผลประเมินผล

ชัยขงศ์ พรอมวงศ์ (2523 : 129) ได้กล่าวถึงข้อมูลที่จำเป็นในการวางแผนการสอนไว้ 9 ประการ คือ

1. สภาพปัญหาและทรัพยากรในแง่กำลังคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และวิธีการข้อมูลส่วนนี้จะทำให้ผู้วางแผนการสอนกำหนดรูปแบบการสอนกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่ออย่างชัดเจน
2. การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นข้อมูลที่จำเป็นอย่างยิ่งเพื่อกำหนดเรื่องที่จะสอนหรือกำหนด
3. เป็นลำดับหน่วยใหญ่ที่อาจต้องสอนหลายครั้งระดับหน่วยย่อยที่เป็นปลีกย่อยของหัวข้อใหญ่และระดับบทเรียนเป็นเนื้อหาในการสอนหนึ่งครั้งสำหรับเนื้อหาสาระบทเรียนก็ต้องวิเคราะห์ออกเป็นหัวเรื่องและหัวข้อย่อยเช่นเดียวกัน
4. การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นข้อมูลเกี่ยวกับอายุ ระดับความพร้อมและความรู้เดิมของนักเรียน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนมีความจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนในระดับต่าง ๆ
5. มโนคติหรือความคิดรวบยอดเป็นเรื่องเกี่ยวกับสาระหรือแก่นของเนื้อหาที่ต้องการให้นักเรียนได้รับซึ่งเปรียบเทียบได้ง่ายๆ กับการปรุงอาหารที่ต้องกำหนดสมดุลของสารอาหารที่ผู้บริโภคจะได้รับการสอนก็เช่นเดียวกันครูต้องกำหนดชัดเจนว่าต้องการให้นักเรียนได้รับความคิดรวบยอดที่เป็นแก่นสาระอะไรบ้าง
6. วัตถุประสงค์เป็นเป้าหมายแห่งความสำเร็จในส่วนของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียนที่ครูกำหนดไว้การกำหนดวัตถุประสงค์ต้องเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะ สำหรับวัตถุประสงค์กำหนดไว้ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
7. กิจกรรมการเรียน เป็นข้อมูลที่ครูคาดการณ์เอาไว้ล่วงหน้าว่าจะให้นักเรียนประกอบกิจกรรมการเรียนอะไรบ้างโดยคำนึงถึงกิจกรรมส่วนใหญ่ กลุ่มย่อยและกิจกรรมรายบุคคลกิจกรรมการเรียนต้องจัดไว้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
8. กิจกรรมการเรียน เป็นข้อมูลที่ครูคาดการณ์เอาไว้ล่วงหน้าเช่นเดียวกันโดยพิจารณาจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหลัก

9. การประเมินผลเป็นข้อมูลที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่าจะตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างไร ทั้งส่วนที่เป็นพฤติกรรมเดิม (ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว) พฤติกรรมต่อเนื่อง (พฤติกรรมย่อยที่ครูให้นักเรียนเรียนรู้ไปที่ละน้อย) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (พฤติกรรมที่เป็นผลลัพธ์ที่ครูคาดหวังไว้)

3. ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ เป็นแนวทางจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถตอบคำถามได้ว่าจะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไร มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง ครูจะต้องมีบทบาทอะไรจะใช้สื่อ อุปกรณ์อะไรบ้าง จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดพฤติกรรมหรือคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ซึ่งมีขั้นตอนทำแผนการเรียนรู้ดังนี้

3.1 ทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระรวมทั้งแนวคิด

ขอบเขตของกลุ่มสาระการเรียนรู้มาเป็นกรอบในการพัฒนาแผนการเรียนรู้

3.2 เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้เป็นจุดประสงค์ปลายทางที่กล่าวถึงอันได้แก่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์คำอธิบายรายวิชา

3.3 เขียนโครงสร้างของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมดได้แก่สาระสำคัญที่เน้นความคิดรวบยอด หลักการ ทักษะ ลักษณะนิสัย และจุดประสงค์นำทางตามหัวข้อย่อย

3.4 สร้างแผนการเรียนรู้ซึ่งมีองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้สรุปว่า การจัดทำแผนการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพราะถ้าหากครูผู้สอนมีการเตรียมแผนการสอนที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนในทุกส่วนก็จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นครูผู้สอนต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร ทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้

การเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมกลุ่ม ดังนั้น ผู้สอนต้องจัดกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบ มีประชาธิปไตยในการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่น ได้ และอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดกลุ่มการเรียนการสอนแบบ เอส ที เอ ดี (STAD) นั้นสิ่งสำคัญผู้เรียนต้องมีความสัมพันธ์ในการทำกิจกรรม นักเรียนต้องให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้งานนั้น

สำเร็จตามที่ครูกำหนด การเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่แนวคิดใหม่การร่วมมือกันในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญของความสำเร็จในการทำงานกลุ่ม ดังมีผู้กล่าวถึงความหมายและลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีความรับผิดชอบส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

คณะกรรมการหลักสูตรและการสอนฝ่ายการศึกษา

อัศวินสังฆมณฑลกรุงเทพฯ (2545 : 20) กล่าวว่า การสอน โดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) จะเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรับผิดชอบในการทำงานของตนเองเท่าๆ กันกับการรับผิดชอบการทำงานของกลุ่ม จุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การที่แต่ละคนทำงานอย่างเต็มความสามารถมีทักษะในการทำงานกลุ่ม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้เกิดความคิดร่วมกันและทำงานอย่างเต็มที่จนเป็นผลสำเร็จ

ชาญชัย อาจิมสมจาร (2535: 35) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือคือการใช้การสอนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อนักเรียนจะได้ทำงานร่วมกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งการเรียนรู้ของตนเอง และของกลุ่มสูงสุด และหมายความมากกว่าการเอาเด็ก ๆ เข้ามารวมเป็นกลุ่มย่อย ๆ และบอกให้ทำงาน แต่จะต้องให้นักเรียนเชื่อว่าเขาอาจจะจมหรือว่ายน้ำไปพร้อม ๆ กัน โดยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ชูศรี สนิทประชากร (2534 : 34) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้โดยการเรียนแบบร่วมมือ ว่าเป็นการเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับการเรียนรู้ที่เป็นการแข่งขัน

ประสาสน์ กงตาล (2535 : 19) ได้ให้ความหมายการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบหนึ่งที่มีลักษณะการจัดให้ผู้เรียนจัดกลุ่มกันเป็นกลุ่มย่อยสำหรับทำงานร่วมกัน แก้ปัญหา และทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ครูกำหนด โดยที่สมาชิกในกลุ่มตระหนักว่า แต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มด้วย ดังนั้น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นสมาชิกในกลุ่มนั้นจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน และสมาชิกจะมีการพูดคุยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมต่าง

สุนีย์ บาวเออร์ (2535 : 19 ; อ้างอิงจาก Salavin. 1978 : 8) ได้ให้คำจำกัดความว่าการเรียนแบบร่วมมือคือการสอนแบบหนึ่งซึ่งนักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ผลการ

จัดกลุ่มต้องคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน โดยหน้าที่ที่สำคัญของนักเรียนทุกคน คือ จะต้องช่วยกันทำงาน มีความรับผิดชอบและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จุฑาภรณ์ กมลชัย วงศ์คำดี (2544 : 3) กล่าวถึงการเรียนแบบร่วมมือว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจและเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียน มีความรับผิดชอบ รู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหาาร่วมกันเพื่อให้ตนเองและกลุ่มประสบความสำเร็จ การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนการสอนที่ฝึกกระบวนการกลุ่ม หรือฝึกทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยเด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อนอยู่รวมกัน

ศุภวรรณ เล็กวิไล (2539 : 6) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนที่ได้รับการกล่าวถึง และเป็นที่ยอมรับอย่างมากในปัจจุบันอีกรูปแบบหนึ่งคือ การเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน ทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบการทำงานของตัวเองเท่า ๆ กับการรับผิดชอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม มีการฝึกและใช้ทักษะการทำงานกลุ่มร่วมกันผลงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เสนีย์ แสงดี (2543 : 3) ได้ให้คำจำกัดความของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจและเป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้มีความ รับผิดชอบ รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหาาร่วมกัน เพื่อให้ตนเองและกลุ่มประสบความสำเร็จ การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนการสอนที่มีการฝึกกระบวนการกลุ่ม หรือ ทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยเด็กเก่ง เด็กปานกลางและเด็กอ่อนอยู่รวมกันแล้วให้นักเรียนร่วมแก้ปัญหา และทำกิจกรรมให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามที่ครูผู้สอนกำหนด โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องให้ความสนใจในงานที่ได้รับ มอบหมายเพื่อประโยชน์ของตนเองและกลุ่ม

กรองทอง ไคริรี (2538 : 1) กล่าวถึงการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างทักษะของการอยู่ร่วมกันในสังคม และทักษะใน ด้านเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เป็นการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลาง โดยจัดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันเรียนและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 – 4 คน โดยมีจุดมุ่งหมาย เดียวกัน ช่วยเหลือกันและกันภายในกลุ่ม ผู้ที่เรียนเก่งช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อนกว่า และต้อง ยอมรับซึ่งกันและกันเสมอ ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม

ชูศรี สนิทประชากร (2534 : 48 – 49) ได้กำหนดบทบาทของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้ ในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันนั้น ครูผู้สอนนับว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมและปลุกฝังให้เกิดพฤติกรรมร่วมมือ บทบาทที่สำคัญของครู ในการเรียนแบบร่วมมือนั้น ครูจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนทั้งในด้านวิชาการและอื่นๆ ไปด้วย ซึ่งจุดมุ่งหมายส่วนหลังนี้ ครูมักจะละเลยจุดมุ่งหมายหลังนี้จะเป็นลักษณะของการทำงานร่วมกันว่าต้องมีลักษณะอย่างไร ซึ่งอาจจะเป็นทักษะการทำงานกลุ่มหรือการเข้าสังคม (Social Objective) นอกจากนี้ ครูตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนให้ชัดเจน แล้วครูควรจะต้องเอาใจใส่ในเรื่องของการจัดกลุ่มด้วย เพราะการจัดกลุ่มนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ในการเรียนแบบร่วมมือ ดังนั้นครูจึงควรพิจารณาองค์ประกอบของการจัดกลุ่มเช่น

1. ลักษณะของกลุ่ม ควรจะจัดเป็นกลุ่มลักษณะใด กลุ่มอาจเป็นลักษณะเดียวกัน (Homogeneous) หรือลักษณะคละกัน (Heterogeneous)
2. การจัดวางกลุ่มจะวางอย่างไรเช่น จะวางกลุ่มในลักษณะ 2 คน, 3 คนหรือ 4 คน
3. สมาชิกของกลุ่ม ใครจะเป็นผู้เลือกให้ครูเลือกหรือนักเรียนเลือกเองแต่โดยทั่วไปจากการวิจัยพบว่าการเรียนรู้จะดีครูควรจะเป็นผู้เลือกให้ และการแบ่งกลุ่มนักเรียนควรมีขนาดกลุ่มละ 3 – 5 คน เพราะถ้าคนในกลุ่มมากไปจะทำให้การมีส่วนร่วมของนักเรียนบางคนน้อยไป แต่ถ้าคนภายในกลุ่มน้อยไปก็จะได้ความคิดไม่หลากหลาย (ประสาสน์ กงตาล. 2535 : 21)
4. ระยะเวลาที่กลุ่มอยู่ด้วยกัน ควรยาวนานแค่ไหน การเรียนรู้จึงประสบผลดีครูจะต้องพิจารณาตามความเหมาะสม

การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

ผู้วิจัยได้นำสาระสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือเสนอไว้ ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีหลักการ การเรียนแบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative)

1.1 แนวคิด การเรียนรู้แบบร่วมมือ

เคแกน (Kagan. 1994 : 54) นักการศึกษาชาวสหรัฐ ได้วิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างจริงจังมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985 ในสหรัฐอเมริกา รวมถึงหลายประเทศ

ในเอเชีย แนวคิดหลักที่จะนำไปสู่การเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 6 ประการ ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 แนวคิดหลักของการเรียนแบบร่วมมือ

ที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2543 : 54)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกภายในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน

เคแกน ได้เสนอแนวคิดที่จะนำไปสู่การเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบโครงสร้างอย่างมีประสิทธิภาพ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ทีมหรือกลุ่ม (Teams) หมายถึง การจัดกลุ่มผู้เรียนที่จะทำงานร่วมกัน กลุ่มที่จะเรียนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพควรเป็น ดังนี้

1.1 กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วย เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลาง ค่อนข้างต่ำ ชายและหญิงเท่า ๆ กัน ในบางกรณีการจัดกลุ่มโดยวิธีอื่น เช่น ในการศึกษาเรื่องลักษณะ เช่น การทำโครงการวิทยาศาสตร์ ควรจัดกลุ่มเด็กที่มีความสนใจเหมือนกันหรือจัดกลุ่มโดยวิธีสุ่มเมื่อต้องการทบทวนความรู้

1.2 จัดให้เด็กอยู่ในกลุ่มเดียวกันประมาณ 6 สัปดาห์ แล้วเปลี่ยนจัดกลุ่มใหม่

2. ความมุ่งมั่น (Will) หมายถึง ความมุ่งมั่นและอุดมการณ์ของเด็กที่จะร่วมงานกัน เด็กจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้และมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน สิ่งเหล่านี้ต้องทำให้เกิดขึ้นและให้คงไว้โดยการทำกิจกรรมหลากหลาย โดยวิธีการต่อไปนี้

2.1 Teams Building การสร้างความมุ่งมั่นของทีมที่จะทำงานร่วมกัน

2.2 Class Building การสร้างความมุ่งมั่นของชั้นเรียนที่จะช่วยกัน

2.3 การจัดการ (Management) หมายถึงการจัดการให้กลุ่มทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งการจัดการของผู้เรียนภายในกลุ่ม ผู้สอนจะต้องมีการจัดการที่ดี เพื่อให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ เช่น การควบคุมเวลา การกำหนดสัญญาณให้ผู้เรียนหยุดทำกิจกรรม

2.4 ทักษะการทำงานร่วมกัน (Social skill) เป็นทักษะในการทำงานร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้ความช่วยเหลือกัน ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

2.5 หลักการพื้นฐาน 4 ประการ (Four Basic Principles) เป็นพื้นฐานของ Cooperative learning ซึ่งจะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ ได้แก่

P = Positive interdependence ผู้เรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีแนวคิดที่ว่า เมื่อเราได้รับประโยชน์จากเพื่อน เพื่อนก็ได้รับประโยชน์จากเรา ความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของแต่ละบุคคล

I = Individual accountability ยอมรับว่าแต่ละคนในกลุ่มต่าง ๆ มีความสามารถและความสำคัญต่อกลุ่ม แต่ละคนมีส่วนให้การทำงานในกลุ่มสำเร็จ

E = Equal participation ทุกคนในกลุ่มต้องให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในงานกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน

S = Simultaneous Interaction ทุกคนในกลุ่มต้องมีปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลาที่ทำงานในกลุ่ม

2.6 โครงสร้าง (Structures) หมายถึงรูปแบบของกิจกรรมในการทำงานกลุ่มซึ่งมีหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาหรือสถานการณ์ที่จะศึกษา

1.2 หลักการของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนการสอนแบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของ จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson. 1991 : 55-59) ซึ่ง ได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน อันเป็นสภาพการที่ดีกว่า ทั้งด้านจิตใจและสติปัญญา เพราะการแข่งขันทำให้เกิดการแพ้ – ชนะ จอห์นสัน และ จอห์นสัน ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ คือ

1. การเรียนต้องอาศัยพึ่งพากัน (Positive Interdependence) โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ดีต้องหันหน้าเข้าหากันมีปฏิสัมพันธ์กัน (Face to Face Promotive Interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้ต่าง ๆ
3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม (Social Skills) โดยเฉพาะทักษะการทำงานร่วมกัน
4. การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) ที่ใช้ในการทำงาน
5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทางรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่สามารถตรวจสอบและประเมินได้ (Individual Accountability) หากผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้แบบร่วมมือ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้น และลึกซึ้งขึ้นและยังสามารถช่วยพัฒนาทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอีกมาก

1.3 ทฤษฎีพื้นฐานที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แนวคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD นักจิตวิทยาและนักการศึกษาที่ได้ศึกษาแนวความคิดการสอนแบบ STAD มีความเห็นแตกต่างกันออกไปตามพื้นฐานประสบการณ์และความเชื่อ ดังทฤษฎีต่อไปนี้

1.3.1 ทฤษฎีสานาม (Field Theory)

เคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin. 1890 : 117) ได้เสนอแนวคิดของทฤษฎีสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมจะเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในกลุ่ม

2. โครงสร้างของกลุ่มเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน

3. การรวมกลุ่มแต่ละครั้งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม โดยเป็นปฏิสัมพันธ์ในรูปของการกระทำ (Act) ความรู้สึกและความคิด (Think)

4. องค์ประกอบต่าง ๆ ดังที่กล่าวจะก่อให้เกิดโครงสร้างของกลุ่มแต่ละครั้ง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของสมาชิกภายในกลุ่ม

5. สมาชิกภายในกลุ่มจะมีการปรับตัวเข้าหากัน และพยายามช่วยกันทำงาน ซึ่งการที่บุคคลพยายามปรับบุคลิกภาพของตนที่มีความแตกต่างกันนี้จะก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและทำให้เกิดพลังหรือแรงผลักดันของกลุ่มที่ทำให้การทำงานเป็นไปด้วยดี

1.3.2 ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Theory)

เบลล์ โหมานส์ และไวท์ (Bele, Homans & Whyte, 1980 : 123) ได้เสนอแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีนี้ไว้ว่า ในการทำกิจกรรมของกลุ่มจะก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มดังกล่าว ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ทางด้านร่างกาย ทางด้านวาจา และทางอารมณ์ การเกิดปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มนี้จะก่อให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกขึ้นในตัวบุคคล

1.3.3 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) มีความคิดที่สำคัญกับทฤษฎีนี้ เมื่ออยู่รวมกันเป็นกลุ่ม จะต้องอาศัยความจูงใจ (Motivation Process) ซึ่งอาจเป็นรางวัลหรือผลจากการทำงานกลุ่ม

1.3.4 ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory)

อารีย์ พันธุ์ณี (2534 : 198 – 200) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการสร้างแรงจูงใจในกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

1. การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ควรส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง การเสนอแนะหรือกำหนดหัวข้อที่จะทำให้นักเรียนสนใจใคร่รู้ เพื่อให้เด็กค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง หัวข้อเหล่านั้นอาจเป็นเรื่องที่น่าสนใจ น่าสงสัย ไม่แน่ใจหรือเกิดความขัดแย้งก็ได้ ซึ่งอาจทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ จนกว่าจะแสวงหาความรู้มาตอบสนองความสนใจนั้นได้

2. การใช้วิธีการแปลกใหม่ ควรใช้วิธีการแปลกใหม่เพื่อสร้างความสนใจโดยวิธีการใหม่ ซึ่งนักเรียนไม่เคยคาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน เช่น ให้นักเรียน

วางโครงการประเมินผลการสอน ให้นักเรียนช่วยกันคิดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งแปลกไปกว่าที่เคยทำ จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

3. เกมและการเล่นละคร การสอนให้เด็กได้รับการปฏิบัติจริง ทั้งในการเล่นและการแสดงละคร ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมความสัมพันธ์ให้กับผู้เรียน และช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

4. ตั้งรางวัลสำหรับงานที่มอบหมาย ครูควรตั้งรางวัลล่วงหน้าสำหรับงาน ที่นักเรียนทำสำเร็จเพื่อช่วยเพิ่มความพยายามมากขึ้น หรือการให้รางวัลก่อนการเรียนรู้อีกได้ เพื่อให้นักเรียนทราบผลการเรียนรู้ใหม่ ครูไม่ควรให้รางวัลเฉพาะผู้ชนะในการแข่งขันเท่านั้น แต่อาจให้รางวัลกับการแข่งขันกับตัวเอง

5. การชมเชยและการตำหนิ ทั้งการชมเชยและการตำหนิจะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วยกันทั้งสองอย่าง โดยปกติแล้วการชมเชยจะมีผลดีกว่าการตำหนิบ้างเล็กน้อย เด็กที่ชอบการชมเชยมากกว่าการตำหนิ เด็กที่การเรียนดีนั้นเมื่อถูกครูดำหนิจะมีความพยายามมากกว่าการได้รับคำชมเชย

จากหลักการทฤษฎีแรงจูงใจ สนับสนุนการเรียนแบบร่วมมือสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD เนื่องจากการทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันกับสมาชิกในกลุ่มทำให้เกิดกำลังใจมากกว่าการแข่งขันกันเรียนที่บั่นทอนแรงจูงใจ การให้รางวัล การชมเชย หรือการตำหนิจะเป็นแรงเสริมอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีความพยายามในการศึกษาค้นคว้ามากขึ้น ซึ่งจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ความหมายของเรียนแบบร่วมมือ

ทิสนา แคมมณี (2545 : 98) ให้ความหมายการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า วิธีการเรียนที่จัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วย สมาชิกที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน หลังจากที่ครูนำเสนอความรู้แก่นักเรียนทั้งชั้นแล้ว นักเรียนในแต่ละกลุ่ม หรือแต่ละทีมจะทำกิจกรรมร่วมกัน โดยการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ปรึกษาหารือกันให้ความช่วยเหลือกันในการเรียนการสอนเพื่อให้สมาชิกแต่ละคนของกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น รวมทั้งต้องเตรียมสมาชิกในกลุ่มของตนให้พร้อมสำหรับการทดลองที่จะมีขึ้น หลังจบบทเรียนแต่ละบท เวลาเรียนนักเรียนจะร่วมมือกันศึกษาหาความรู้ แต่เวลาทดสอบนักเรียนจะต่างคนต่างทำ จะช่วยเหลือกันไม่ได้ ผลการทดสอบของนักเรียนจะพิจารณาออกเป็น 2 ระดับ กล่าวคือ พิจารณาเป็นรายบุคคล และเป็นคะแนนเฉลี่ย

ของกลุ่ม ดังนั้นในการเรียนการสอนแบบนี้ผู้เรียนต้องเข้าใจว่าการทำงานของตนนั้น ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม ทุกคนมีส่วนร่วมเพิ่มหรือลดคะแนนของกลุ่ม เพื่อที่จะทำให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มดีขึ้น โดยครูมีรางวัลเป็นการเสริมแรง ด้วยการกล่าวชมเชย หรือการประกาศเกียรติคุณยกย่องชมเชยแก่นักเรียนทั้งกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคล เมื่อสามารถทำคะแนนได้ตามหลักเกณฑ์ที่ครูได้กำหนด

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD (Student Teams and Achievement Division) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) พัฒนาขึ้นโดย สลาวิน (Robert E. Slavin) ผู้อำนวยการ โครงการศึกษาระดับประถมศึกษาศูนย์การวิจัย ประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ สหรัฐอเมริกาและเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนคณิตศาสตร์ สลาวิน ได้พัฒนาเทคนิคนี้ขึ้นเพื่อขจัดปัญหาทางการศึกษา มุ่งเน้นทักษะการคิด การเรียนเป็นระบบเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการเรียนเป็นกลุ่ม และเป็นวิธีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นรูปแบบการเรียนที่ครบวงจร ผู้เรียนได้โดยการลงมือปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง การเรียนวิธีนี้แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 - 5 คน เน้นให้มีการแบ่งงานกันทำช่วยเหลือกัน ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมายในกลุ่มหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งในการจัดแบ่งกลุ่ม อาจพิจารณาจากผลการเรียน หรือคะแนนการสอนในภาคเรียนที่ผ่านมา ในขณะที่เรียนสมาชิกในกลุ่มสามารถช่วยเหลือกันในการทำงานในเนื้อหานั้น ๆ แต่ในการทดสอบซึ่งจะทำเมื่อเรียนจบเนื้อหานั้น ๆ แล้วจะเป็นการทดสอบรายบุคคล ช่วยเหลือกันไม่ได้ คะแนนการสอบของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม มีการประกาศคะแนนของกลุ่ม และถ้ากลุ่มใดมีคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็จะมีรางวัลให้ด้วย และเมื่อเรียนครบ 5 - 6 สัปดาห์แล้ว ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนกลุ่มได้

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD จึงเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็น เหตุผลซึ่งกันและกัน ได้เรียนรู้สภาพอารมณ์ความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ตลอดจนเพื่อที่จะเรียนรู้และรับผิดชอบงานของผู้อื่นเสมือนงานของตน โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์และความสำเร็จของกลุ่ม ในการเรียนแบบนี้สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงมี 3 ประการ คือ

1. รางวัลของกลุ่ม ซึ่งได้รับเมื่อกลุ่มทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ผลความรับผิดชอบรายบุคคล หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่มนั้นจะขึ้นอยู่กับ

กับการที่สมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหา นั้น ๆ ดังนั้นสมาชิกทุกคนจะต้องช่วยกันอธิบายให้เข้าใจ เพราะเมื่อมีการทดสอบสมาชิกจะต้องทำด้วยตนเองเป็นรายบุคคล โดยไม่มีผู้ช่วยเหลือ แต่คะแนนที่ได้จากการทดสอบจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

3. โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกัน หมายถึง สมาชิกทุกคนในกลุ่มมี โอกาสที่จะทำให้ดีที่สุด และประสบความสำเร็จอย่างเท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้นจาก ประสบการณ์ที่ทำงานร่วมกันจะช่วยพัฒนาสมาชิก ดังนั้นการช่วยเหลือของสมาชิกทุกคนจึง เป็นสิ่งที่มีค่า

จุดประสงค์หลักของการใช้การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ก็ เพื่อที่จะจูงใจผู้เรียนให้กระตือรือร้นกล้าแสดงออก และช่วยเหลือกันในการทำความเข้าใจ เนื้อหา นั้น ๆ อย่างแท้จริง สลาวิน (Slavin, 1990 : 54) กล่าวเพิ่มเติมว่าเป็นวิธีการเรียนแบบ ร่วมมือที่งานสำคัญที่สุด และเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดสำหรับครู ในการเริ่มต้นใช้วิธีการเรียนแบบ ร่วมมือในห้องเรียน

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นวิธีการที่เน้น ความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือกันในกลุ่มเป็นการฝึกทักษะทางสังคมให้กับ ผู้เรียน และทำให้มองเห็นคุณค่าของการร่วมมือกันในการแสดงออกทางการเรียนรู้มากขึ้น เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ร่วมมือกันทำงานให้นักเรียนเกิดความเข้าใจใน สิ่งที่ทำ และในการเรียนวิชาอื่น ได้ดียิ่งขึ้นด้วย

3. องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัย องค์ประกอบพื้นฐาน 5 ประการ ดังนี้ ชูศรี สนิทประชากร (2534 : 47 – 48)

1. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เมื่อมีการจัดกลุ่มนักเรียนแล้วนักเรียน จะต้องแบ่งหน้าที่กัน ทุกคนจะมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยรับรู้จุดมุ่งหมายของการเรียน เพื่อ ช่วยให้การเรียนรู้นั้นประสบผลสำเร็จด้วยดี การทำงานของกลุ่มมีลักษณะที่ต้องร่วมมือ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อาจมีการแข่งขันข้อมูลหรืออุปกรณ์ที่นำมาประกอบการเรียนรู้ ร่วมกัน ไม่มีใครแยกตัวเรียนอย่างอิสระคนเดียว

2. การปฏิสัมพันธ์กันในระหว่างการทำงานกลุ่มที่สอน โดยการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD นักเรียนจะต้องทำงานประสานกันอย่างใกล้ชิด โดยการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน การสรุปเรื่อง การอธิบาย ขยายความในบทเรียนที่เรียนมา

ให้แก่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้เสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกสิ่งที่ดีที่ถูกต้องเหมาะสมที่สุด

3. การรับผิดชอบต่อกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จะประสบความสำเร็จเมื่อนักเรียนที่เป็นสมาชิกทุกคนในกลุ่ม มีความรู้ในเรื่องที่เรียนรู้อย่างแท้จริง หรือได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มให้เรียนรู้ได้ทุกคน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการทดสอบเพื่อประเมินว่าทุกคนรู้เรื่องหรือไม่ ซึ่งครูอาจใช้วิธีทดสอบโดยการสุ่มเรียกบุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มให้เป็นผู้ตอบคำถามด้วยวิธีการนี้กลุ่มจะต้องช่วยกันในการเรียนรู้ และช่วยกันทำงานมีความรับผิดชอบต่องานของตนเป็นพื้นฐาน จะต้องเข้าใจและรู้แจ้งในงานที่ตนรับผิดชอบ อันจะก่อให้เกิดผลสำเร็จของกลุ่มตาม

4. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย การแบ่งกลุ่มควรเป็นกลุ่มย่อย มีสมาชิก 4-5 คนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มนี้ จะฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการพูด การยอมรับความสามารถของผู้อื่น การแก้ปัญหาความขัดแย้ง และการประเมินการทำงานของกลุ่มนักเรียน เพื่อให้กลุ่มสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการกลุ่ม นับเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะต้องให้นักเรียนวิเคราะห์ว่ากลุ่มทำงานได้เพียงใด ทำอย่างไรการทำงานของกลุ่มจึงจะประสบความสำเร็จ เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยดี และถ้าไม่ดีเป็นเพราะพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มหรือการทำงานของกลุ่มนั้นมีสิ่งใดบกพร่องอยู่ ควรแก้ไขอย่างไรต่อไปในคราวหน้า

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ มีรางวัล มีโอกาส การฟังพากันและมีการปรึกษาหารือกัน มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ มีปฏิสัมพันธ์กันขณะปฏิบัติงาน และมีการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มเพื่อนำมาปรับปรุงผลงานให้มีประสิทธิภาพ

4. ขั้นตอนการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

การสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีของสลาวิน (Slavin, 1978 : 54-62) โดยครูจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน มีระดับความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำคละกันในอัตราส่วน 1 : 2 : 1 ก่อนทำการสอนครูอธิบายวิธีสอนให้นักเรียนเข้าใจ แล้วดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียนเป็นการสร้างความสนใจ และความพร้อมของนักเรียนในการเรียน โดยใช้การสนทนาซักถาม หรือทบทวนความรู้เดิม หรือการเล่นเกม

2. ขั้นชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียน

ทราบ

3. ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน

3.1 จัดผู้เรียนกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกมีความรู้ความสามารถ
 คละกัน คือ มีระดับความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำคละกัน ในอัตราส่วน 1 : 2 : 1 ซึ่ง
 สมาชิกจะทำหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 ผู้นำกลุ่ม ทำหน้าที่วางแผนการดำเนินงาน ควบคุมการ
 ทำงานให้เป็นระเบียบ รับเอกสารจากครู และรวบรวมงานส่งครู

3.1.2 ผู้ชี้แนะ ทำหน้าที่ขยายความรู้เพิ่มเติมความคิด

3.1.3 ผู้ตรวจสอบ ทำหน้าที่ตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียน
 ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

3.1.4 ผู้กระตุ้นเตือน ทำหน้าที่ให้กำลังใจ และกระตุ้นเตือนเพื่อน
 ในการทำงานให้ทันเวลา

3.2 นำเสนอบทเรียน โดยครูสอนความรู้ให้นักเรียนทั้งชั้น ประกอบ
 กับสื่อการสอน ได้แก่ แผ่นใน ข่าวกจากหนังสือพิมพ์ รูปภาพ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ
 และเกิดการเรียนรู้รวดเร็วขึ้น

3.3 นักเรียนทำงานกลุ่ม โดยการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 ปรีกษาหารือ ทำความเข้าใจ โดยศึกษาจากใบงานร่วมกับสมาชิกทุกคนจะต้องเรียนรู้เนื้อหา
 นั้น ๆ ให้เข้าใจ และช่วยกันทำงานตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4. ขั้นสรุป ครูใช้วิธีสุ่มนักเรียนบางกลุ่มรายงานผลหรือซักถาม เพื่อสรุป
 ความเข้าใจในการทำกิจกรรม

5. ขั้นวัดและประเมินผล

5.1 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มทำการประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยใช้แบบ
 สังเกต

5.2 ผู้เรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบย่อยเมื่อเรียนจบบทเรียน คะแนน
 จากการทดสอบพิจารณาเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.2.1 คะแนนรายบุคคล ได้จากคะแนนดิบที่นักเรียนแต่ละคน
 ทำได้

5.2.2 คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ได้จากการนำคะแนนรายบุคคลของสมาชิกในกลุ่มมารวมกันแล้วเฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิก

5.3 ครูให้รางวัล กล่าวคำชมเชยกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์ที่ครูกำหนด โดยสรุปขั้นตอนการสอนการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ขั้นสรุป ขั้นวัดและประเมินผล

5. การให้คะแนนในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD

การให้คะแนนในการเรียนแบบร่วมมือ จอห์นสัน จอห์นสันและโฮลูบี (Johnson, Johnson & Holubec. 1994 : 137 – 139) ได้เสนอไว้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยจากคะแนนของสมาชิกแต่ละคน (Averaging of Member's Individual Scores) คะแนนของสมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะต้องนำมาวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนของสมาชิกภายในกลุ่ม ดังนั้นสมาชิกแต่ละคนจะได้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นคะแนนของตนเองด้วย
2. คะแนนของสมาชิกกลุ่มแต่ละคนทั้งหมดรวมกัน (Totaling Member's Individual Scores) คะแนนของสมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะถูกนำมาวมกัน และสมาชิกในกลุ่มทั้งหมดจะได้รับคะแนนนั้นเหมือนกันหมด
3. คะแนนของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานเพียงหนึ่งชิ้น (Group Score on a Single Product) ผลผลิตของงานกลุ่มเป็นงานเพียงชิ้นเดียว เช่น รายงาน เรียงความ หรือการสอบ โดยงานนี้จะถูกประเมิน และสมาชิกทุกคนได้รับคะแนนเท่ากันหมด
4. การสุ่มงานของสมาชิกในกลุ่มมาเป็นคะแนน (Randomly Selecting One Member's Paper to Score) สมาชิกกลุ่มทุกคนทำงานกลุ่มของตนเองให้สมบูรณ์ และตรวจสอบจนแน่ใจ ครูจะส่งงานของใครคนใดคนหนึ่งในกลุ่มมาให้คะแนน และสมาชิกกลุ่มทุกคนจะได้คะแนนเช่นเดียวกันกับที่สุ่ม
5. สุ่มเลือกข้อสอบของสมาชิกกลุ่มแล้วให้คะแนน (Randomly Selecting One Member's Exam to Score) สมาชิกกลุ่มเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการสอบและรับรองว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนมา ดังนั้นคะแนนในการสอบจึงมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ครูสุ่มเลือกข้อสอบของนักเรียนมาหนึ่งคนแล้วตรวจให้คะแนน ดังนั้นสมาชิกในกลุ่มทุกคนจะได้คะแนนนั้นเท่ากันหมด

6. คะแนนเดี่ยวยกคะแนนพิเศษ ถ้าสมาชิกทุกคนทำได้ถึงเกณฑ์ (Individual Score Plus Bonus) สมาชิกของกลุ่มศึกษาบทเรียนร่วม และต้องแน่ใจว่าทุกคนได้รอบรู้ในสิ่งที่ได้เรียน หลังจากนั้นจะทดสอบเป็นรายบุคคลถ้าสมาชิกกลุ่มได้รับคะแนนมากกว่าเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ ก็จะ ได้รับคะแนนพิเศษเพิ่มขึ้นด้วย ตัวอย่างดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เกณฑ์การให้คะแนนพิเศษ

เกณฑ์การให้คะแนนพิเศษ		คะแนนเดี่ยว	คะแนนรวม
80-89	5 คะแนน	85	90
90-99	10 คะแนน	95	105
100	15 คะแนน	100	115

7. คะแนนเดี่ยวยกคะแนนพิเศษตามคนที่ได้ต่ำสุด (Bonus Points Based on Lowest Score) สมาชิกกลุ่มเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการทดสอบ สมาชิกในกลุ่มจะได้รับคะแนนพิเศษตามคนที่ได้ต่ำสุดในกลุ่ม ตัวอย่างดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 เกณฑ์การให้คะแนนพิเศษ (คะแนนเดี่ยวยกคะแนนพิเศษคนที่ได้ต่ำสุด)

เกณฑ์ได้คะแนนพิเศษ		คะแนนเดี่ยว	คะแนนรวม
71-75	1 คะแนน	75	76
76-80	2 คะแนน	80	81
81-85	3 คะแนน	84	85
86-90	4 คะแนน	90	91
91-96	5 คะแนน	92	93
96-100	6 คะแนน	100	100

วิธีนี้เป็นวิธีการที่ส่งเสริมช่วยเหลือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในกลุ่ม เกณฑ์การให้คะแนนพิเศษอาจจะปรับได้เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่ม โดยขึ้นอยู่กับคะแนนของคนที่ได้ต่ำสุดเมื่อครั้งที่ผ่านมา

8. คะแนนเดี่ยวยกคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม (Individual Score Plus Group Average) สมาชิกกลุ่มเตรียมตัวให้พร้อมในการสอบ เมื่อสอบแล้วนักเรียนจะได้รับคะแนน

เป็นรายบุคคล คะแนนของสมาชิกในกลุ่มถูกนำมาเฉลี่ย และนำคะแนนเฉลี่ยนี้ไปรวมกับคะแนนเดี่ยวที่แต่ละคนทำได้

ตารางที่ 11 คะแนนเดี่ยวยกคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

คะแนนเดี่ยว	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม	คะแนนที่ได้รับ
66	79	145
89	79	168
75	79	154
87	79	166
รวม 317		

9. สมาชิกทุกคนได้รับคะแนนตามคนที่ได้คะแนนต่ำสุด (All Member Receive Lowest Score) สมาชิกกลุ่มเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการทดสอบเป็นรายบุคคล สมาชิกกลุ่มทุกคนจะได้คะแนนตามคนที่ได้ต่ำสุด ตัวอย่างเช่น ถ้าสมาชิกกลุ่มได้คะแนนดังนี้ 89, 88, 82 และ 79 ดังนั้นสมาชิกทุกคนจะได้รับคะแนนเป็น 79 ทุกคน

10. คะแนนเฉลี่ยบวกกับคะแนนทักษะความร่วมมือ (Average of Academic Score Plus Collaborative Skill Performance Score) นักเรียนจะได้รับการทดสอบและเฉลี่ยคะแนนสอบและบวกกับคะแนนทักษะความร่วมมือ ซึ่งได้ถูกสังเกตและบันทึกเอาไว้ จึงจะได้เป็นคะแนนของแต่ละคน

11. คะแนนสอบและรางวัลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอบ (Dual Academic and Non Academic Rewards) สมาชิกทุกคนเตรียมตัวสำหรับการสอบ เมื่อทดสอบแล้วจะได้รับคะแนนของตนเอง แล้วมาพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ซึ่งจะได้รับรางวัลจากคะแนนเฉลี่ยนั้น

6. ผลดีของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD

จอห์นสัน และคณะ (Johnson et.al. n.d. ; อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี. 2545 : 101) กล่าวถึง ผลดีของการเรียนแบบร่วมมือไว้ 3 ประการดังนี้

1. มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (Greater Efforts to Achieve) การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายเป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีผลงานมากขึ้น การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long-

term Retention) มีแรงจูงใจภายในแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationships Among Students) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจผู้อื่นมากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่าง ความหลากหลาย การประสานสัมพันธ์และการรวมกลุ่ม

3. มีสุขภาพจิตดีขึ้น (Greater Psychological Health) การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้น มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทางสังคม และสามารถในการเผชิญกับความเครียดและความผันแปรต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ผลดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ ให้บรรลุเป้าหมายมีผลงานมากขึ้น การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้นสุขภาพจิตดีขึ้น มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียน

7. ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

กลุ่มการเรียนรู้ที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปมี 3 ประเภท คือ (Johnson, Johnson & Holubec. 1994 ; อ้างถึงใน ทิศนา แจมมณี. 2545 : 102-130)

1. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative Learning Groups) กลุ่มประเภทนี้ ครูจัดขึ้น โดยการวางแผน จัดระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนร่วมมือกันเรียนรู้สาระต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นหลาย ๆ ชั่วโมงติดต่อกัน หรือหลายสัปดาห์ติดต่อกัน จนกระทั่งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

2. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือมิใช่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning Groups) กลุ่มประเภทนี้ครูจัดขึ้นเฉพาะกิจเป็นครั้งคราว โดยสอดแทรกอยู่ในการสอนปกติอื่น ๆ โดยเฉพาะการสอนแบบบรรยาย ครูสามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสอดแทรกเข้าไปเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจ หรือใช้ความคิดเป็นพิเศษในสาระบางจุด

3. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร (Cooperative Base Groups) กลุ่มประเภทนี้เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่สมาชิกในกลุ่มมีประสบการณ์ทำงาน การเรียนรู้ร่วมกันมานาน จนกระทั่งเกิดสัมพันธภาพที่แน่นแฟ้น สมาชิกกลุ่มมีความผูกพัน ห่วงใย ช่วยเหลือกันและกันอย่างต่อเนื่อง

การเรียนรู้แบบร่วมมือมักจะมีกระบวนการดำเนินงานที่ต้องทำเป็นประจำ เช่น การเขียนรายงาน การเสนอผลงานกลุ่ม การตรวจผลงาน เป็นต้น ในการทำงานที่เป็นกิจวัตร ดังกล่าว ครูควรจัดระเบียบขั้นตอนการทำงาน หรือฝึกฝนให้ผู้เรียนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ เพื่อช่วยให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการที่ใช้ หรือดำเนินการเป็นกิจวัตรในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้เรียกว่า “Cooperative Learning Scripts” ซึ่งหากสมาชิกกลุ่มปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานจะเกิดเป็นทักษะที่ชำนาญในที่สุด

8. การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการจัดการเรียนการสอน

ครูสามารถนำหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือไปจัดการเรียนการสอนของตนได้ โดยพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มียุทธศาสตร์ประกอบให้ครบทั้ง 5 ประการ ดังกล่าวข้างต้น และใช้เทคนิควิธีการต่าง ในการช่วยให้อุทธศาสตร์ประกอบทั้ง 5 สัมฤทธิ์ผลโดยทั่วไป การวางแผนบทเรียนและการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือมีประเด็นที่สำคัญดังนี้ (Johnson, Johnson & Holubec. 1994 ; อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี. 2545 : 102-106)

1. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน

- 1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งทางด้านความรู้ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ
- 1.2 กำหนดขนาดของกลุ่ม กลุ่มควรมีขนาดเล็ก ประมาณ 3-6 กลุ่มขนาด 4 คน จะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด
- 1.3 กำหนดองค์ประกอบของกลุ่ม หมายถึง การจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มซึ่งอาจทำโดยการสุ่มหรือการเลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปกลุ่มจะต้องประกอบด้วยสมาชิกที่คล่องแคล่วในด้านต่าง ๆ เช่น เพศ ความสามารถ ความถนัด เป็นต้น
- 1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ครูควรมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ทุกคน และบทบาทหน้าที่นั้น ๆ จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของงานอันเป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ครูควรจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้อยู่ในลักษณะที่จะต้องพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน บทบาทหน้าที่ในการทำงานเพื่อการเรียนรู้มีจำนวนมาก เช่น บทบาทผู้นำกลุ่ม ผู้สังเกตการณ์ เลขานุการ ผู้เสนองาน ผู้ตรวจสอบผลงาน เป็นต้น
- 1.5 จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงาน และการมีปฏิสัมพันธ์กัน ครูจำเป็นต้องคิดออกแบบการจัดห้องเรียน หรือสถานที่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ให้เอื้อและสะดวกต่อการทำงานของกลุ่ม

1.6 จัดสาระ วัสดุ หรืองานที่ให้ผู้เรียนทำวิเคราะห์สาระงาน หรือวัสดุ ที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแบ่ง หรืองานในลักษณะที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนในการช่วย กลุ่ม และพึ่งพากันในการเรียนรู้

2. ด้านการสอน

ครูควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

2.1 อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม ครูควรอธิบายถึงจุดมุ่งหมายของ บทเรียน เหตุผลในการดำเนินการต่าง ๆ รายละเอียดของงาน และขั้นตอนในการทำงาน

2.2 อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจ ตรงกันว่า ความสำเร็จของงานอยู่ตรงไหน งานที่คาดหวังจะมีลักษณะอย่างไร เกณฑ์ที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของงานคืออะไร

2.3 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ครู ควรอธิบายเกณฑ์ระเบียบ กติกา บทบาทหน้าที่ และระบบการให้รางวัล หรือประโยชน์ที่กลุ่ม จะได้รับในการร่วมมือกันเรียนรู้

2.4 อธิบายว่าวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม

2.5 อธิบายถึงความสำคัญ และวิธีการในการตรวจสอบความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย เช่น การสุ่มเรียกชื่อผู้เสนอผลงาน การทดสอบ การตรวจสอบ เป็นต้น

2.6 ชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง หากครูชี้แจงผู้เรียนให้ ใ้รู้อย่างชัดเจน ว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียน ู้ความคาดหวังที่มีต่อตนและ จะพยายามแสดงพฤติกรรมนั้น

3. ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม

3.1 ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด

3.2 สังเกตการณ์การทำงานร่วมกันของกลุ่ม ตรวจสอบว่าสมาชิกกลุ่ม มีความเข้าใจในงาน หรือบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของ สมาชิกให้ข้อมูลป้อนกลับให้แรงเสริม และบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของ กลุ่ม

3.3 เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ งานและการทำงาน เมื่อพบว่ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือ ครูสามารถเข้าไปชี้แจง สอนซ้ำ หรือ ให้ความ ช่วยเหลืออื่น ๆ

4. ด้านการประเมินผล และวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

4.1 ประเมินผลการเรียนรู้ ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางด้านปริมาณ และคุณภาพ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

4.2 วิเคราะห์กระบวนการทำงาน และกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่ม และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสเรียนรู้ที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

9. เทคนิคการเรียนรู้โดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย นักการศึกษาและนักจิตวิทยาพยายามคัดเลือกรูปแบบการสอนต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่นำไปใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เทคนิคที่นำมาใช้ในการเรียนแบบร่วมมือมีหลายวิธีด้วยกัน (วัฒนาพร ระวังทุกข์. 2542 : 40-44) ได้แนะนำไว้ ดังนี้

1. การเรียนแบบร่วมมือแบบสะสมความรู้ (Jigsaw) เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมความมือและการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เทคนิคนี้กันมากในรายวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนเนื้อหาวิชาจากตำราเรียน เช่น สังคมศึกษา ภาษาไทย ขั้นตอนของกิจกรรมประกอบด้วย

1.1 ครูแบ่งเนื้อหาที่เรียนออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ ให้เท่ากับจำนวนสมาชิกกลุ่ม

1.2 จัดกลุ่มผู้เรียนให้มีความสามารถคล้ายกัน เรียกว่า กลุ่มบ้าน (Home Group) แล้วมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาค้นคว้าหัวข้อที่ต่างกัน

1.3 ผู้เรียนที่ได้รับหัวข้อเดียวกันจากแต่ละกลุ่มมานั่งด้วยกัน เพื่อทำงานและศึกษาร่วมกัน ในหัวข้อดังกล่าวเรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” (Expert Group)

1.4 สมาชิกทุกคนออกจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปกลุ่มเดิมของตน ผลัดกันอธิบายเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ตนศึกษาให้เพื่อนฟังจนครบทุกหัวข้อ

1.5 ครูทดสอบเนื้อหาที่ศึกษาแล้วให้คะแนนรายบุคคล

2. การเรียนแบบร่วมมือแบบสะสมความรู้ (Jigsaw II) เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นจากเทคนิคเดิม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมช่วยกันฟังพากันในกลุ่มมากขึ้น กระบวนการของการเรียนแบบร่วมมือแบบสะสมความรู้ 2 เหมือนเดิมทุกประการแต่ในช่วงของการประเมินผล ครูจะนำคะแนนทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนน กลุ่มที่ได้

คะแนนรวมหรือค่าเฉลี่ยสูงสุดจะคิดประกาศไว้ในป้ายประกาศหน้าห้อง

3. การเรียนแบบร่วมมือโดยการแข่งขันเป็นกลุ่ม (Teams Games – Tournaments) หรือ (TGT) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนจุดประสงค์ที่ต้องให้กลุ่มศึกษาประเด็น หรือปัญหาที่มีคำตอบถูกต้องเพียงคำตอบเดียว หรือคำตอบที่ถูกต้องที่ชัดเจน เช่น การคำนวณ ทางคณิตศาสตร์ การใช้ภาษา ภูมิศาสตร์และทักษะการใช้แผนที่ และความคิดรวบยอดทางวิทยาศาสตร์ ขั้นตอนของกิจกรรมประกอบด้วย

3.1 ครูนำเสนอบทเรียนหรือข้อความใหม่แก่ผู้เรียน โดยอาจจะนำเสนอด้วยสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ หรือใช้การอภิปรายทั้งห้องเรียน โดยครูเป็นผู้ดำเนินการ

3.2 แบ่งกลุ่มนักเรียน โดยจัดให้ละความสามารถและเพศ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4-5 คน กลุ่มเหล่านี้จะศึกษาทบทวนเนื้อหาข้อความที่ครูนำเสนอสมาชิกที่มีความสามารถสูงกว่าจะช่วยเหลือสมาชิกที่มีความสามารถน้อยกว่า เพื่อเตรียมกลุ่มสำหรับแข่งขันในช่วงท้ายสัปดาห์ หรือท้ายบทเรียน

3.3 จัดการแข่งขัน โดยจัดโต๊ะแข่งขัน และทีมแข่งขันที่มีตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่มีความสามารถใกล้เคียงกันมาร่วมแข่งขันกันตามรูปแบบ และกติกาที่กำหนด ข้อคำถามที่ใช้ในการแข่งขันจะเป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว และมีการฝึกฝนเตรียมพร้อมในกลุ่มมาแล้ว ควรให้ทุกโต๊ะแข่งขันพร้อมกัน

3.4 ให้ค่าคะแนนการแข่งขัน โดยจัดลำดับคะแนน ผลการแข่งขันในแต่ละโต๊ะแล้วผู้เล่นจะกลับเข้ากลุ่มเดิม (Study Group) ของตน

3.5 นำคะแนนการแข่งขันของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของทีม ทีมที่ได้คะแนนรวมหรือค่าเฉลี่ยสูงสุดจะได้รับรางวัล

4. การเรียนแบบร่วมมือ (Student Teams and Achievement Division) หรือ STAD เทคนิคนี้ได้พัฒนาเพิ่มเติมจาก TGT แต่จะใช้ในการทดสอบรายบุคคลแทนการแข่งขันมีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

4.1 ครูนำเสนอประเด็น หรือเนื้อหาใหม่ โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจ ใช้การสอน โดยตรง หรือตั้งประเด็นให้ผู้เรียนอภิปราย จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 - 5 ให้สมาชิกมีความสามารถละกันมีทั้งความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ

4.2 แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาทบทวนเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนเข้าใจ

4.3 ผู้เรียนในกลุ่มทำแบบทดสอบ เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา

ที่เรียน

4.4 ตรวจสอบคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

4.5 กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุดจะได้รับคำชมเชย โดยอาจตีพิมพ์ประกาศไว้ที่บอร์ดหรือป้ายของห้องเรียน

5. การเรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยเหลือรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TAI) กิจกรรมนี้เน้นการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่ม เหมาะสำหรับการสอนคณิตศาสตร์ การจัดกลุ่มของผู้เรียนจะคล้ายกับเทคนิค STAD หรือ TGT แต่ในเทคนิคนี้ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้และทำงานตามระดับความสามารถของตน ทำเมื่องานในส่วนของตนเสร็จแล้วจึงจะไปจับคู่หรือเข้ากลุ่มทำงาน ขั้นตอนของกิจกรรมประกอบด้วย

5.1 จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แบบละความสามารถกลุ่มละ 2-4 คน

5.2 ผู้เรียนทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้วหรือศึกษา ประเด็น/เนื้อหาใหม่ โดยการอภิปราย สรุปข้อความรู้ หรือถามตอบ

5.3 ผู้เรียนแต่ละคนจะทำใบงานที่ 1 แล้วจับคู่กันภายในกลุ่มของตน เพื่อแลกเปลี่ยนกันตรวจใบงานที่ 1 เพื่อความถูกต้อง อธิบายข้อสงสัย และคู่พิชิตผลของกลุ่มตนเอง หากผู้เรียนผู้ใดทำใบงาน ได้ถูกต้องร้อยละ 75 ขึ้นไป ให้ผู้เรียนทั้งคู่ทำใบงานชุดที่ 2 แต่หากคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่ได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ผู้เรียนทั้งคู่ทำงานงานชุดที่ 3 หรือ 4 จนกว่าจะทำได้ถูกต้องร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงจะผ่านได้

5.4 ผู้เรียนทุกคนทำการทดสอบ

5.5 นำคะแนนผลการสอบของแต่ละบุคคลมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม หรือใช้คะแนนเฉลี่ย

5.6 กลุ่มที่ได้รับคะแนนสูงสุดได้รับรางวัลหรือตีพิมพ์ประกาศชมเชย

6. การเรียนแบบร่วมมือแบบศึกษาภายในกลุ่ม (Group Investigation หรือ GI) เป็นเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือที่สำคัญเทคนิคหนึ่ง เป็นการจับกลุ่มผู้เรียนเพื่อเตรียมการทำงานที่ครอบคลุมหมาย ก่อนใช้เทคนิคครูควรฝึกทักษะการสื่อสาร ทักษะทางสังคมให้แก่ผู้เรียนก่อน เทคนิคนี้เหมาะสำหรับการสืบค้นความรู้ หรือแก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบในประเด็นหรือหัวข้อที่สนใจ เช่น การเรียนในวิชาชีววิทยา หรือสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการเรียนประกอบด้วย

6.1 ครูและผู้เรียนร่วมอภิปราย ทบทวนเนื้อหาหรือประเด็นที่กำหนด

6.2 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ความสะดวกสามารถกลุ่มละ 2 - 4 คน

6.3 แบ่งเรื่องที่จะศึกษาเป็นหัวข้อย่อย แต่ละหัวข้อจะเป็นใบงานที่

1,2,3 เป็นต้น

6.4 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเลือกทำงานหนึ่งหัวข้อ (ใบงานเพียงใบเดียว) โดยให้นักเรียนที่อ่อนในกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษาก่อน หรืออาจจะให้ผู้เรียนในกลุ่มแบ่งกันคำตอบตามใบงานแล้วนำคำตอบทั้งหมดมารวมกันเป็นคำตอบที่สมบูรณ์

6.5 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเรื่องจากใบงานที่ศึกษาจนเป็นที่เข้าใจของทุกคนในกลุ่ม

6.6 ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการศึกษา โดยเริ่มจากกลุ่มที่ทำใบงานที่ 1 จนถึงใบงานสุดท้ายแล้วชมเชยกลุ่มที่ทำงานถูกต้องทั้งหมด

7. การเรียนแบบร่วมมือแบบการเรียนรู้ด้วยกัน (Learning Together หรือ LT) วิธีการนี้เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับการสอนวิชาโจทย์ปัญหา การคำนวณหรือการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

7.1 ครูและนักเรียนอภิปราย สรุปเนื้อหาที่เรียนในคาบที่แล้ว

7.2 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มความสะดวกสามารถกัน กลุ่มละ 4 - 5 คน

7.3 ครูแจกใบงานกลุ่มละ 1 แผ่น

7.4 แบ่งหน้าที่ของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม

7.5 แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบเพียงแผ่นเดียว แต่ละกลุ่มส่งงาน 1 ชิ้น ผลงานที่เสร็จแล้วเป็นผลงานที่ทุกคนยอมรับ ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน

7.6 ตัดประกาศชมเชยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

8. การเรียนแบบร่วมมือแบบอภิปราย (Number Heads Together) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ ขั้นตอนของการเรียนประกอบด้วย

8.1 เตรียมประเด็นปัญหา / ข้อคำถามที่จะให้ผู้เรียนศึกษา

8.2 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ประกอบด้วยผู้เรียนเก่งหนึ่งคน ปานกลางสองคน และผู้เรียนที่อ่อนหนึ่งคน แต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว

8.3 ถามคำถาม / มอบหมายงานให้ทำ

8.4 ให้ผู้เรียนอภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกในกลุ่มทุกคน

เข้าใจคำตอบ

8.5 ครูถามคำถามในประเด็นที่กำหนด โดยเรียกหมายเลขประจำตัวคนใดคนหนึ่งในกลุ่มตอบ

8.6 ให้คำชมเชยกลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุด ผู้เรียนทุกคนตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามที่ตนและกลุ่มร่วมกันศึกษาซักถามทำความเข้าใจข้อคำถามจนกระจ่างชัดเจน

จากการศึกษารูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบต่าง ๆ มีทั้งข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันออกไป แต่ผู้วิจัยเห็นว่า การเรียนแบบร่วมมือแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (STAD) เหมาะสำหรับนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจากเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด ค้นคว้า ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเองเป็นการฝึกทักษะทางสังคมให้กับผู้เรียน และทำให้เห็นคุณค่าของการร่วมมือกัน ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียน ไม่น่าเบื่อ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มมีความสามารถต่างกัน มีการแบ่งหน้าที่กันทำงาน สมาชิกในกลุ่มต้องรับผิดชอบงานร่วมกัน มีการทบทวนเนื้อหาสาระเดิม การทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยดีขึ้น

10. บทบาทของครูและนักเรียนในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD

การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือครูและนักเรียนต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตัวเอง ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

10.1 บทบาทของครู

สุพล วังสินธุ์ (2543 : 11 - 12) ได้กล่าวถึง บทบาทครูในการเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่ม (โดยปกติประมาณ 2 - 6 คนต่อกลุ่ม) และลักษณะของกลุ่มที่ลดความสามารถในกลุ่มจะต้องมีทั้งผู้เรียนดี ปานกลาง และเรียนอ่อนปะปนกัน
2. อำนวยความสะดวกในการนั่งของสมาชิกเพื่อการทำงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพและการติดตามความก้าวหน้าของกลุ่ม
3. การชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ และกฎกติกาในการทำงานร่วมกันในกลุ่ม

4. การสร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน โดยให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคนให้ชัดเจน

5. การให้คำปรึกษาของทุกกลุ่มย่อย และการติดตามความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม

6. การยกย่อง ให้รางวัล และการให้คำชมเชยเมื่อการทำงานในกลุ่มประสบความสำเร็จ

7. การกำหนดเวลาในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

10.2 บทบาทของนักเรียน

วัตินาพร ระวังบุทช์ (2542 : 39 - 40) ได้อธิบายบทบาทของนักเรียนในเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

1. ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และพัฒนาทักษะการสื่อความหมาย

2. ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง สมาชิกคนหนึ่งจะทำหน้าที่ประสานงาน คนหนึ่งจะทำหน้าที่เลขานุการกลุ่ม ส่วนสมาชิกที่เหลือทำหน้าที่เป็นผู้ร่วมทีม สมาชิกทุกคนต้องได้รับมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ

3. ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกกลุ่มทุกคน

4. รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ผู้เรียนจะร่วมกันทำกิจกรรม กำหนดเป้าหมายของกลุ่ม แลกเปลี่ยนความรู้และวัสดุอุปกรณ์ ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ดูแลกัน ให้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ และช่วยกันควบคุมเวลาในการทำงาน

สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ครูและนักเรียนมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน แต่ครูและนักเรียนก็มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน กล่าวคือ ครูผู้สอนมีบทบาทและหน้าที่อำนวยความสะดวก และสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ตลอดจนสร้างแรงจูงใจและเสริมแรง ให้ผู้เรียนด้วย ส่วนนักเรียนก็ต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กิจกรรมของกลุ่มบรรลุเป้าหมาย และประสบความสำเร็จ

ความพึงพอใจ

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมาย แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ซึ่งผู้วิจัยได้นำสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องมาเสนอไว้ ดังนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ

อารีย์ พันธุ์ณี (2534 : 49) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน คือ รู้สึกชอบ รัก พอใจ หรือเจตคติที่ดีต่องาน ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุ และด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จตามต้องการหรือแรงจูงใจ

วงศ์เดือน มีทรัพย์ (2547 : 35) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจชอบใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2541 : 115) กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นเกี่ยวกับการให้บริการ ดังนั้นผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจ

สรรพสิริ เขียมสะอาด (2547 : 53) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติ ความชอบหรือความไม่ชอบที่มีต่อสิ่งเร้าในด้านต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ ความรู้สึกพอใจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนต้องการทราบหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ตนต้องการ

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2541 : 110) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในเชิงจิตวิทยาไว้ว่า ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึงทุกอย่างที่สามารถลดความเครียดของผู้ทำงานได้น้อยลง หากมีความเครียดมากจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน และความเครียดนั้นมีผลมาจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีความต้องการมากจะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้องหาวิธีสนองความต้องการ เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนอง ความเครียดก็จะลดลงหรืออาจหมดไปทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานได้

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกนึกคิดที่แต่ละบุคคลแสดงออกมาในเชิงบวกต่อการทำงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้น ๆ ได้ทั้งด้านวัตถุและทางจิตใจ เป็นผลของการทำงานที่ออกมาเป็นที่น่าพอใจต่อผู้ปฏิบัติงาน

2. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หรือเจตคติเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงได้ดี ซึ่งอาจเป็นวัตถุหรือสภาวะการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องนำจิตใจให้งานนั้นประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ประสาธ อิศรปริดา (2547 : 177 – 178) กล่าวว่า เจตคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ข้อเท็จจริง หรือสัจกับเกี่ยวกับสิ่งนั้น
 2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective Tendency Component) ความรู้สึก ความไม่พอใจ ชอบ ไม่ชอบ
 3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มการกระทำ (Action Tendency Component)
 - วลยา บุตรดี (2531 : 12) ได้กล่าวถึง สิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องกระตุ้นเพื่อให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ดังนี้
 1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (Material Inducement) ได้แก่ เงินทอง สิ่งของ หรือสถานะทางกายที่มีให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่วัตถุ (Personal Nonmaterial Opportunities) เกียรติภูมิ การใช้สิทธิพิเศษมากกว่าคนอื่น
 2. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (Desirable Physical Condition) หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงาน ความพร้อมของเครื่องมือ
 3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (Ideal Benefaction) หมายถึง การสนองความต้องการในด้านความภาคภูมิใจที่ได้แสดงฝีมือ การแสดงความภักดีต่อองค์กรของตน
 4. ความดึงดูดทางสังคม (Associations Attractive) หมายถึง การมีความสัมพันธ์ของบุคคลในหน่วยงาน การอยู่ร่วมกัน ความมั่นคงทางสังคม จะเป็นหลักประกันในการทำงาน
 5. การปรับทัศนคติและสภาพของงานให้เหมาะกับบุคคล (Opportunity Of Enlarged Participation) คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานจะทำให้เขาเป็นผู้มีความสำคัญในหน่วยงาน จะทำให้บุคคลมีกำลังใจในการทำงานนั้น
- สรุปได้ว่า สิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจมีทั้งที่เป็นวัตถุและไม่เป็นวัตถุ สภาพที่ทางกายปรารถนาและสภาพทางสังคม

บริบทของโรงเรียนนาฏพิทยาคม

สภาพทั่วไป

โรงเรียนนาฏพิทยาคม ตั้งอยู่เลขที่ 15 หมู่ที่ 15 บ้านเหล่าหมากคำ ตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนนักเรียน 498 คน มีข้าราชการครู 22 คน นักการภารโรง 2 คน มีขอบเขตพื้นที่การให้บริการจำนวน 7 หมู่บ้าน คือ บ้านสะเดาหวาน หมู่ที่ 7 ตำบลนาฏ บ้านเหล่าหมากคำ หมู่ที่ 4 บ้านแปลงโนนกระยอม หมู่ที่ 5 บ้านนาฏ หมู่ที่ 9 บ้านสระบัว หมู่ที่ 6 บ้านหนองเหล่า หมู่ที่ 10 และบ้านดงยาง หมู่ที่ 7 ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 90 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ศุภวรรณ เล็กวิไล (2539 : 86) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยกลวิธีการเรียนภาษาโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม จำนวน 84 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 42 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความเห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือให้ประโยชน์มาก

อารีย์ วาสน์อานวย (2545 : 89) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ ธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 แบบฝึก ใช้เวลาในการทดลองแบบฝึกละ 3 คาบเรียนๆ ละ 50 นาที ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ

เปรมฤดี พิมพ์เวิน (2549 : 109) ได้วิจัยเกี่ยวกับการสร้างบทเรียนเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของบทเรียนคือ 91.27/95.33 ความสามารถในการอ่านของ

นักเรียนกลุ่มที่ใช้บทเรียนเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช้บทเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เปรมฤดี บัตรศิริมงคล (2550 : 76) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการอ่านเพื่อการสื่อสารจากเอกสารจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม และแบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน ด้วยการให้นักเรียนฝึกอ่านโดยใช้แบบฝึกหัดการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 บท ใช้เวลาในการทดลอง 24 คาบ รวม 12 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ได้แบบฝึกการอ่านเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 75.31/74.51 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมีเจตคติต่อกิจกรรมและแบบฝึกการอ่านอยู่ในระดับสูง

นันทพร คชศิริพงษ์ (2540 : 78-80) ได้วิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนที่ใช้แบบฝึกหัดมีเกมประกอบและจากการสอนที่ใช้แบบฝึกหัดตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังจากการสอน 3 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยต่างประเทศ

นิโคลด์ (Nichols. 1994 : 460A) ได้วิจัยประสิทธิภาพโครงสร้างของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค STAD กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนเรขาคณิตจำนวน 81 คน สุ่มเข้ากลุ่มกิจกรรมการเรียนรู้และสอนปกติโดยการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมีผลสัมฤทธิ์สูง

มีกินส์ (Meekins. 1987 : 421) ได้วิจัยผลของการใช้เทคนิคการเรียนรู้เป็นทีมแบบ STAD ที่มีต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและการยอมรับทางสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียน จำนวน 55 คน ใช้เวลาในการศึกษา 18 วัน พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ STAD มีความก้าวหน้าทางวิชาการสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลอเรย์ (Lawrey. 1978 : 65) ได้วิจัยผลการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1 ถึงระดับ 3 จำนวน 87 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึก และนักเรียนทำแบบทดสอบหลังจากฝึกทักษะแล้วได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 89.8 นั่นคือ แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

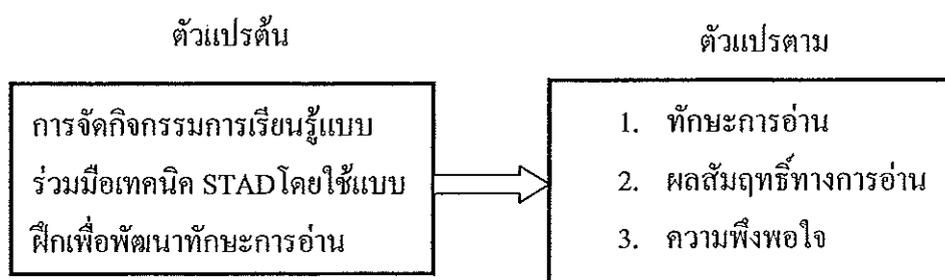
เชน (Chen. 2003 : 78) ได้วิจัยผลการใช้แบบฝึกของครูและการสอนในชั้นก่อนอ่านที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษ โดยการสอนในชั้นก่อนอ่านถูกออกแบบมาเพื่อสร้างความสนใจสร้างพื้นฐานความรู้ ทำให้ทราบเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนและประสบการณ์ก่อนการอ่าน ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต, บทเรียนจากเทป, การสัมภาษณ์และการอ่านผลการวิจัย พบว่า การสร้างความสนใจและการสร้างความรู้ในชั้นก่อนอ่านโดยการเรียงลำดับก่อนหลังซึ่งเชื่อมโยงระหว่างหนังสือและประสบการณ์ของผู้เรียน การใช้แบบฝึกขั้นก่อนการอ่าน โดยการตั้งวัตถุประสงค์ของการอ่านช่วยให้นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเข้าใจมากยิ่งขึ้น และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านดีขึ้น

บอลฟาภิท (Balfakih. 2003 : 98) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการแบ่งกลุ่มเป็น ทีมของนักเรียน (STAD) สำหรับการสอนวิชาเคมี ในโรงเรียนชั้นสูง ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดยใช้รูปแบบของการวิจัยจากการสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่ม ในการปฏิบัติการเรียนของนักเรียนที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า การจัดการเรียน โดยมีการแบ่งกลุ่ม ของนักเรียน (STAD) ทำให้นักเรียนปรับปรุงในเรื่องการเรียนของตนเอง และยังมีพัฒนาด้าน ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งการแบ่งกลุ่มการเรียนแบบนี้ทำให้เกิดประสิทธิภาพ ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนและยังเกิดความชำนาญในการปฏิบัติทำให้ประสบผลสำเร็จ ในการทดลอง

จากการศึกษาทั้งงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศสรุปได้ว่าแบบฝึกมีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการจับใจความ และแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกทักษะมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึกทักษะ แบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่มีหลักการสร้างคำเนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้มีการพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย